

Pharmena S.A.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU**

Sprawozdanie finansowe zawiera:

- **Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 r.**

Wybrane dane finansowe	1
Sprawozdanie z wyniku	2
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	3
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
1.1 Opis działalności gospodarczej	9
1.2 Skład organów zarządzających oraz nadzorujących	9
1.3 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego do publikacji	9
1.4 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości	10
1.5 Wpływ nowych standardów na sprawozdanie finansowe	11
1.6 Utrata wartości niefinansowych aktywów	14
1.7 Kursy walut	15
2. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	15
2. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU	15
2.1 Przychody ze sprzedaży	15
2.2 Koszt własny sprzedaży i koszty rodzajowe	17
2.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	18
2.4 Przychody i koszty finansowe	18
3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I INSTRUMENTY FINANSOWE	19
3.1 Zarządzanie ryzykiem finansowym	19
3.2 Instrumenty finansowe	22
3.3 Zestawienie aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe oraz przychody i koszty ujmowane w sprawozdaniu z wyniku	23
3.4 Zobowiązania długo i krótkoterminowe	25
3.5 Kredyty bankowe	26
3.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27
3.7 Wartość godziwa instrumentów finansowych	27
4. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	28
4.1 Polityka zarządzania kapitałem	28
4.2 Kapitał podstawowy	28
4.3 Pozostałe kapitały	30
5. WARTOŚCI SZACUNKOWE ORAZ PROFESJONALNY OSĄD	30
5.1 Wartości szacunkowe	30
5.2 Profesjonalny osąd	31

6.	OPODATKOWANIE	32
6.1	Podatek dochodowy	33
6.2	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	33
6.3	Odroczony podatek dochodowy	33
7.	POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE	34
7.1	Wartości niematerialne	34
7.2	Rzeczowe aktywa trwałe	39
7.3	Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego	40
7.4	Należności długoterminowe	41
7.5	Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	41
7.6	Inwestycje długoterminowe	41
8.	KAPITAŁ OBROTOWY	42
8.1	Zapasy	42
8.2	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	43
8.3	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	45
9.	POZOSTAŁE AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA	45
9.1	Pozostałe aktywa długo i krótkoterminowe	45
9.2	Rezerwy	46
9.3	Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	46
9.4	Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	48
10.	POZOSTAŁE NOTY	48
10.1	Zobowiązania warunkowe oraz aktywa nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	48
10.2	Nota objaśniająca do sprawozdania z przepływów pieniężnych	49
10.3	Płatności w formie akcji	50
10.4	Zysk na akcję	50
10.5	Dywidendy wypłacone	50
10.6	Transakcje z podmiotami powiązanymi	51
10.7	Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	52
10.8	Zatrudnienie w Spółce	52
10.9	Zdarzenia po dacie bilansowej	52
11.	ZASTOSOWANIE MSSF PO RAZ PIERWSZY	53

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. zł		w tys. EUR	
	rok 2018	rok 2017	rok 2018	rok 2017
Przychody ze sprzedaży	13 993	13 458	3 279	3 171
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	1 722	77	404	18
Zysk (strata) brutto	1 449	(202)	340	(48)
Zysk (strata) netto	1 163	(177)	273	(42)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 566	2 395	1 070	564
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 303)	(1 488)	(305)	(351)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 952)	(1 015)	(692)	(239)
Przepływy pieniężne netto, razem	310	(108)	73	(26)
Średnioważona liczba akcji (szt.)	8 795 052	8 795 052	8 795 052	8 795 052
Średnioważona rozwodniona liczba akcji (szt.)	8 795 052	8 975 052	8 795 052	8 795 052
Zysk (strata) podstawowy netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,13	(0,02)	0,03	0,00
Zysk (strata) rozwodniony netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	0,13	(0 02)	0,03	0,00
Aktywa obrotowe	5 456	8 311	1 269	1 993
Aktywa trwałe	39 461	38 323	9 177	9 188
Aktywa razem	44 917	46 634	10 446	11 181
Zobowiązania krótkoterminowe	4 003	6 852	931	1 643
Zobowiązania długoterminowe	75	50	17	12
Kapitał własny	40 342	39 181	9 382	9 394
Liczba akcji (szt.)	8 795 052	8 795 052	8 795 052	8 795 041

SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	Nota	2018	2017
Przychody ze sprzedaży	2.1	13 993	13 458
Koszt własny sprzedaży	2.2	(4 437)	(3 884)
Zysk (strata) ze sprzedaży		9 556	9 574
Koszty sprzedaży	2.2	(5 490)	(7 274)
Koszty ogólnego zarządu	2.2	(2 255)	(2 123)
Pozostałe przychody operacyjne	2.3	2	1
Pozostałe koszty operacyjne	2.3	(92)	(101)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		1 722	77
Koszty finansowe	2.4	(279)	(279)
Przychody finansowe	2.4	6	-
Zysk (strata) brutto		1 449	(202)
Podatek dochodowy	6.1	(285)	25
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		1 163	(177)
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto ogółem		1 163	(177)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		8 795 052	8 795 052
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		8 795 052	8 795 052
Działalność kontynuowana			
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	10.4		
- podstawowy		0,13	(0,02)
- rozwodniony		0,13	(0,02)

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2018	2017
Wynik netto	1 163	(177)
Inne całkowite (straty) / dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:		
Inne całkowite (straty) / dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:	(2)	(2)
Zyski (straty) aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(2)	(2)
Inne całkowite (straty) / dochody netto po opodatkowaniu	1 161	(179)
Całkowite dochody netto	1 161	(179)

SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	2018	2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) brutto		1 449	(202)
II. Korekty razem		3 117	2 597
Amortyzacja		307	342
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		-	-
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		260	204
Zmiana stanu zapasów	10.2	597	9
Zmiana stanu należności	10.2	2 043	2 134
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem zobowiązań finansowych i z tyt. podatku dochodowego	10.2	(310)	426
Zapłacony podatek dochodowy		223	(517)
Inne korekty netto	10.2	(3)	(1)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		4 566	2 395
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy			
II. Wydatki		(1 303)	(1 488)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(258)	(314)
Nabycie pozostałych aktywów finansowych		(1 045)	(1 174)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1 303)	(1 488)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		962	8
Kredyty i pożyczki, emisja dłużnych papierów wartościowych		962	8
II. Wydatki		(3 914)	(1 023)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli			
Spłaty kredytów i pożyczek, wykup dłużnych papierów wartościowych		(3 589)	(727)
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	10.2	(53)	(94)
Odsetki		(272)	(202)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(2 952)	(1 015)
Razem przepływy pieniężne netto		311	(108)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		311	(108)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych			
Środki pieniężne na początek okresu	3.6	70	178
Środki pieniężne na koniec okresu	3.6	381	70

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
AKTYWA TRWAŁE		39 461	38 323	36 320
Wartości niematerialne	7.1	935	857	862
Rzeczowe aktywa trwałe	7.2	172	175	268
Należności długoterminowe	7.4	104	102	53
Inwestycje długoterminowe	7.6	37 666	36 621	34 548
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6.3	339	295	272
Pozostałe aktywa trwałe	9.1	244	273	317
AKTYWA OBROTOWE		5 456	8 311	10 948
Zapasy	8.1	2 505	3 102	3 111
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	8.2	2 031	4 323	7 364
Należności z tytułu podatku dochodowego		57	609	89
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.6	381	70	178
Pozostałe aktywa obrotowe	9.1	482	207	206
AKTYWA RAZEM		44 917	46 634	47 268

	Nota	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		40 342	39 181	39 360
Kapitał własny		40 342	39 181	39 360
Kapitał podstawowy	4.2	880	880	880
Kapitał zapasowy	4.3	38 476	38 476	36 739
Kapitał pozostały-rezerwowy	4.3	1 059	1 059	1 059
Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych		(2)	-	2
Zyski (straty) zatrzymane		(71)	(1 234)	680
- zysk (strata) z lat ubiegłych		(1 234)	(1 057)	(1 057)
- zysk (strata) netto		1 163	(177)	1 737
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		75	50	100
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		75	50	100
Zobowiązania finansowe	3.4	61	40	93
Rezerwy długoterminowe	9.2	14	10	7
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		4 501	7 403	7 808
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		4 003	6 852	7 304
Zobowiązania finansowe	4.2	1 005	3 653	4 411
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	8.3	2 998	3 199	2 893
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego				-
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	9.4	498	551	504
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		44 917	46 634	47 268

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny razem	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał pozostały rezerwowy	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski (straty) zatrzymane
Stan na 1 stycznia 2018	39 181	880	38 476	1 059	-	(1 234)
Stan na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	39 181	880	38 476	1 059	-	(1 234)
Całkowite dochody netto	1 161					
- wynik netto za okres	1 163					1 163
- inne całkowite (straty) / dochody netto	(2)				(2)	
Pozostałe zwiększenia kapitału własnego						
- podział zysku						
Pozostałe zmniejszenia kapitału własnego						
- podział zysku / pokrycie straty						
Stan na 31 grudnia 2018	40 342	880	38 476	1 059	(2)	(71)

	Kapitał własny razem	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał pozostały rezerwowy	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski (straty) zatrzymane
Stan na 1 stycznia 2017	39 360	880	36 739	1 059	2	680
Stan na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	39 360	880	36 739	1 059	-	680
Całkowite dochody netto	(179)				(2)	
- wynik netto za okres	(177)					(177)
- inne całkowite dochody netto	(2)				(2)	
Pozostałe zwiększenia kapitału własnego	1 737		1 737			
- podział zysku	1 737		1 737			
Pozostałe zmniejszenia kapitału własnego	1 737					1 737
- wypłata dywidendy						
- podział zysku / pokrycie straty	1 737					1 737
Stan na 31 grudnia 2017	39 181	880	38 476	1 059	-	(1 234)

CZĘŚĆ 1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Opis działalności gospodarczej

Pharmena Spółka Akcyjna została utworzona na czas nieoznaczony w dniu 12 listopada 2002 roku w Łodzi w formie prawnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Rejestracja w KRS nastąpiła w dniu 19 grudnia 2002 r. W dniu 25 marca 2008 r. zmieniona została forma prawna Spółki. Pharmena Spółka Akcyjna została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 17 kwietnia 2008 r. pod numerem KRS 0000304079 w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Spółka posiada numer identyfikacyjny REGON – 473085607 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 728-24-67-846 nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego Łódź - Widzew w dniu 6 stycznia 2003 r. oraz NIP UE PL 728-24-67-846 nadany dnia 23 kwietnia 2004 r.

Siedzibą Spółki jest Łódź, ul. Wólczańska 178.

Pharmena S.A. prowadzi działalność na terytorium Polski, na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych.

Przedmiotem działalności Spółki zgodnie z wpisem do KRS jest sprzedaż hurtowa perfum i kosmetyków numer wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD2007) - 4645Z.

Kapitał zakładowy Pharmena S.A. wynosi 879 505,20 zł.

W latach 2017 i 2018 zakres działalności Spółki nie uległ zmianie.

Spółka Pharmena S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej, dla której Pelion S.A. jest Spółką Dominującą wyższego szczebla. Siedziba Pelion S.A. znajduje się w Łodzi przy ul. Zbąszyńskiej 3.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

1.2 Skład organów zarządzających oraz nadzorujących

W latach 2017 – 2018 oraz na dzień zatwierdzenia do udostępnienia (publikacji) niniejszego sprawozdania finansowego, Zarząd Pharmena S.A. sprawowali:

Konrad Palka	Prezes Zarządu
Marzena Wiczorkowska	Wiceprezes Zarządu
Anna Zwolińska	Wiceprezes Zarządu

W latach 2017 – 2018 oraz na dzień zatwierdzenia do udostępnienia (publikacji) niniejszego sprawozdania finansowego, Radę Nadzorczą Pharmena S.A. stanowili:

Jerzy Gębicki	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Anna Sysa - Jędrzejowska	Członek Rady Nadzorczej
Jan Adamus	Członek Rady Nadzorczej
Jacek Szvajcowski	Członek Rady Nadzorczej
Zbigniew Molenda	Członek Rady Nadzorczej
Jacek Franasik	Członek Rady Nadzorczej do dnia 31 maja 2017 r.
Magdalena Tomaszewska	Członek Rady Nadzorczej od dnia 31 maja 2017 r. do 19 grudnia 2018r.
Jacek Dauenhauer	Członek Rady Nadzorczej do dnia 20 grudnia 2018 r.

1.3 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego do udostępnienia

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do udostępnienia (publikacji) oraz podpisane przez Zarząd Spółki dnia 20 marca 2019 r

1.4 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe (sprawozdanie) zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

Koszt historyczny ustalany jest na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Walutą funkcjonalną Spółki jest złoty polski. Walutę prezentacji Spółki stanowi złoty polski.

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone po raz pierwszy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Na potrzeby niniejszego sprawozdania finansowego, datą przejścia na stosowanie standardów MSSF jest 1 stycznia 2017 roku.

Uzgodnienia wyniku netto Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku, kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2017r., 31 grudnia 2017r. a także wpływ zmian zasad rachunkowości na sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2017r., 31 grudnia 2017 roku oraz sprawozdanie z wyniku za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku zostały zaprezentowane w części 11 Sprawozdania „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”.

Spółka zastosowała MSSF według stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2018 roku. Spółka zastosowała identyczne zasady (politykę) rachunkowości przy sporządzeniu bilansu otwarcia według MSSF na dzień 1 stycznia 2017 roku oraz przez wszystkie prezentowane w niniejszym sprawozdaniu okresy.

Okres i zakres sprawozdania

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok obrotowy od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku i zawiera dane porównawcze, które stanowią dane za rok obrotowy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku. Sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz noty objaśniające do tego sprawozdania zawierają także dane porównawcze na dzień 1 stycznia 2017r., stanowiący dzień przejścia Spółki na MSSF.

Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki Pharmena S.A. dokonał oceny występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogłyby wskazywać poważne wątpliwości co do zdolności Spółki do kontynuowania działalności.

Zarząd Spółki nie stwierdził występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które nasuwają wątpliwości co do zdolności do kontynuowania działalności przez Spółkę.

Po dniu bilansowym, do dnia zatwierdzenia do udostępnienia (publikacji) sprawozdania finansowego:

- nie wystąpiły żadne zdarzenia, które wskazywałyby na niezasadność przyjętego założenia o kontynuowaniu działalności przez Spółkę,
- Zarząd Spółki nie stwierdził występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub uwarunkowań, które mogłyby podać w istotną wątpliwość zdolność Spółki do kontynuowania działalności.

1.5 Wpływ nowych standardów na sprawozdanie finansowe

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego za rok 2018 są spójne z zastosowanymi przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania:

- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzone w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” - wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” - zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” - zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Wpływ zastosowania nowych standardów MSSF 15 "Przychody z umów z klientami", MSSF 9 "Instrumenty finansowe" na sprawozdanie finansowe Spółki przedstawiono poniżej.

Wpływ MSSF 15 "Przychody z umów z klientami" na sprawozdanie finansowe Pharmena S.A..

- MSSF 15 - Przychody z umów z klientami. MSSF 15 wprowadził nowy, pięciostopniowy model pomiaru oraz rozpoznawania przychodów ze sprzedaży, zgodnie z którym przychody ujmowane są w takiej kwocie, co do której jednostka oczekuje zapłaty oraz w takim momencie i w takim stopniu, które odzwierciedlają spełnienie przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia oraz dostawy towaru. W zależności od spełnienia określonych w standardzie kryteriów, przychody ujmowane są jednorazowo (w momencie gdy kontrola nad dobrami i usługami jest przeniesiona na klienta) albo rozkładane w czasie w sposób obrazujący wykonanie świadczenia. Spółka dokonała analizy poszczególnych kategorii przychodów oraz zawartych umów pod kątem wpływu zastosowania MSSF 15 na sposób rozpoznawania przychodów, w tym w szczególności pod kątem momentu oraz wysokości ujmowanego przychodu, jak również zweryfikowała prawidłowość prezentacji poszczególnych kategorii przychodów. Spółka prowadzi działalność w obszarach hurtowej sprzedaży towarów do aptek, drogerii oraz dystrybutorów. Podpisane z odbiorcami umowy zawierają tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru zatem Spółka oceniła, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki

finansowe z tytułu takich umów nie jest istotny. Przychód jest rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem. W ramach oceny wpływu wprowadzenia MSSF 15, Spółka rozważyła m.in. następujące aspekty: -

- Gwarancje - Spółka udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi. Spółka nie stosuje dodatkowych regulacji ani umów w tej kwestii, dlatego też w konsekwencji, istniejące gwarancje będą dalej ujmowane zgodnie z MSR 37. Na podstawie dokonanej analizy stwierdzono, że zastosowanie MSSF 15 nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe. Wymogi dotyczące ujmowania i wyceny zgodnie z MSSF 15 mają również zastosowanie do ujmowania i wyceny zysku/ straty ze sprzedaży aktywów niefinansowych (takich jak rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne), w sytuacji gdy taka sprzedaż nie odbywa się w normalnym toku prowadzenia działalności gospodarczej. Wpływ przyjęcia MSSF 15 w tym zakresie nie jest istotny. Spółka stosuje MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych, z zastosowaniem metody uproszczonej zgodnie z C7–C8 MSSF 15.

Wpływ MSSF 9 "Instrumenty finansowe" na sprawozdanie finansowe Pharmena S.A.

- MSSF 9 - Instrumenty finansowe. MSSF 9 zastąpił MSR 39. Standard wprowadził model przewidujący trzy kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów. MSSF 9 wprowadził nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych. Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Poniższa tabela prezentuje wpływ wdrożenia MSSF 9 na zmianę klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych:

Kategorie instrumentów finansowych	Klasyfikacja	
	Wg MSR 39	Wg MSSF 9
Pożyczki i należności	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu
Kaucje	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Spółka zastosowała MSSF 9 retrospektywnie, ale skorzystała z możliwości nieprzekształcania danych za okresy porównawcze. Z przeprowadzonych analiz wynika, że MSSF 9 nie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe. W związku z nieistotnym wpływem MSSF 9 na sprawozdanie finansowe Spółka nie prezentuje szczegółowych uzgodnień zmian na moment wprowadzenia standardu w oddzielnej notcie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, ale na dzień bilansowy 31 grudnia 2018r. nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 16 „Leasing” - zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,

- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki, ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów - z wyjątkiem MSSF 16 „Leasing” - nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu.

MSSF 16 wskazuje, że leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie jest łatwe do określenia. W przeciwnym razie, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową.

Spółka zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego (z łącznym efektem pierwszego zastosowania) zgodnie z MSSF 16:C5(b). Wobec tego Spółka nie dokona przekształcenia danych porównawczych, lecz ujmie skumulowany efekt przyjęcia MSSF 16 jako korektę kapitału własnego (niepodzielonego zysku) na dzień zastosowania standardu po raz pierwszy. W momencie zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych przy użyciu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy w dniu pierwszego zastosowania. W momencie zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy prawo do użytkowania składnika aktywów wycenia się w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu, skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, poprzedzającym bezpośrednio datę pierwszego zastosowania. Nie przewiduje się zmian dotyczących umów leasingu operacyjnego i najmu, których okres obowiązywania na dzień 1 stycznia 2019 roku wynosi do 12 miesięcy oraz umów leasingu, dotyczących aktywów niskowartościowych. W takich przypadkach Spółka zdecydowała się na liniowe ujęcie kosztów leasingu.

Oszacowany wpływ przyjęcia nowego standardu dotyczy wzrostu aktywów trwałych oraz zobowiązań wynikających z tytułu rozpoznania praw do użytkowania w kwocie 618 tys. zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów działalności operacyjnej w kwocie 14 tys. zł, zwiększeniu kosztów odsetkowych o 28 tys. zł.

Powyższe wartości praw do użytkowania w podziale na grupy aktywów przedstawiają się następująco::

- Budynki - 536 tys. zł
- Środki transportu – 82 tys. zł.

Istotne subiektywne oceny i szacunki, dokonane na dzień wprowadzenia MSSF 16

Wdrożenie MSSF 16 wymaga subiektywnych ocen przy dokonywaniu szacunków i założeń, mających wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz praw do użytkowania składników aktywów:

- przy określeniu krańcowej stóp procentowych leasingobiorcy, stosowanych przy dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 4,5% odpowiadającą krańcowej stopie pożyczkowej

Ponadto na dzień 20 marca 2019 roku następujące nowe standardy, zmiany do standardów oraz nowe interpretacje zostały wydane przez RMSR, ale jeszcze nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE:

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” - zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do MSSF 3 “Połączenia jednostek gospodarczych”, wydane 22 października 2018 roku, (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie).
- Zmiany do MSR 1 I MSR 8 dotyczące określenia materialności i istotności, wydane 31 października 2018 roku, (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów - nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

1.6 Utrata wartości niefinansowych aktywów

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych.

W razie ich stwierdzenia oraz w przypadku przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz jest testowana pod kątem utraty wartości w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości, wartość firmy jest alokowana do segmentów operacyjnych, które czerpią korzyści z synergii połączenia. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną. Odpis z tytułu utraty wartości nie ulega odwróceniu.

Spółka, na każdy dzień bilansowy, dokonuje przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości.

W przypadku stwierdzenia istnienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości jest ujmowany w sprawozdaniu z wyniku w okresie, w którym wystąpił.

Niefinansowe aktywa, inne niż wartość firmy, testuje się na każdy dzień bilansowy pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia wcześniej utworzonego odpisu aktualizującego. W sytuacji, gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyzacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmowane jest w sprawozdaniu z wyniku.

1.7 Kursy walut

Transakcje wyrażone w walutach przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne, wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna, są przeliczane na polski złoty przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane są po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny.

W prezentowanych okresach do przeliczenia podstawowych pozycji sprawozdawczych zastosowano kursy:

- dla danych wynikających ze sprawozdań z sytuacji finansowej - średni kurs EURO obowiązujący na koniec każdego okresu,
- dla danych wynikających ze sprawozdań z wyniku oraz sprawozdań z przepływów pieniężnych - średni kurs danego okresu, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Treść	2018	2017
średni kurs na koniec okresu	4,3000	4,1709
średni kurs okresu	4,2669	4,2447
najwyższy średni kurs w okresie	4,3978	4,4157
najniższy średni kurs w okresie	4,1423	4,1709

CZĘŚĆ 2 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU

2.1 Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty.

Przy ujmowaniu różnych tytułów przychodów obowiązują następujące kryteria:

- sprzedaż towarów - rozpoznanie przychodu następuje w momencie przeniesienia kontroli na klienta,
- odsetki - przychody są ujmowane sukcesywnie w okresie którego dotyczą,
- dywidendy ujmowane są w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub wspólników do ich otrzymania,
- dotacje rządowe do przychodów ujmowane są według ich wartości godziwej.

Dotacje

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dotacje rządowe do aktywów łącznie z niepieniężnymi dotacjami wskazywanymi w wartości godziwej prezentuje się w bilansie jako przychody przyszłych okresów. Jest ona ujmowana jako przychód na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów. Spłaty dotacji do przychodu rozlicza się w pierwszej kolejności z niezamortyzowanymi rozliczeniami międzyokresowymi ujętymi w związku z dotacją. W stopniu, w jakim spłata przewyższa rozliczenia międzyokresowe lub jeżeli rozliczenia międzyokresowe nie występują, spłatę taką bezzwłocznie ujmuje się w zysku lub stracie. Spłatę dotacji do aktywów ujmuje się w formie zmniejszenia salda przychodu przyszłych okresów o kwotę podlegającą spłacie.

W obydwu prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach, w Spółce nie występowały dotacje rządowe do przychodów i do aktywów.

Przychody Spółki według kategorii

	2018	2017
Towarów	13 038	12 490
Materiałów	-	-
Usług	955	968
Przychody netto ze sprzedaży, razem	13 993	13 458

Głównym źródłem przychodów Spółki jest sprzedaż towarów z trzech kategorii dermokosmetyków:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	Okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017
Hair Care – specjalistyczne linie dermokosmetyczne do włosów	11 884	10 581
Skin Care – specjalistyczne linie dermokosmetyczne do pielęgnacji skóry	820	1 619
Nail Care – specjalistyczne linie dermokosmetyczne do pielęgnacji paznokci	81	290
Pozostałe	253	
Przychody razem	13 038	12 490

Linia Hair Care to specjalistyczne produkty dermokosmetyczne dermena® hair care dla osób posiadających problem z osłabionymi, nadmiernie wypadającymi włosami i rzęsami oraz z łupieżem; w segmencie tym znajduje się także suplement diety dermena® complex,

Linia Skin Care to specjalistyczne linie innowacyjnych dermokosmetyków przeznaczone do pielęgnacji skóry z różnymi problemami dermatologicznymi (marka allerco®, dermena® skin care i Thermi),

Linia Nail Care to specjalistyczne produkty pielęgnacyjne dermena® nail care przeznaczone do słabych, łamliwych i wymagających regeneracji paznokci.

W zakresie dystrybucji i logistyki Spółka współpracuje z hurtowniami farmaceutycznymi (HURT) oraz bezpośrednio z wybranymi sieciami aptek i drogerii (DETAL). Za pośrednictwem hurtowni farmaceutycznych, towary trafiają bezpośrednio do aptek oraz innych dystrybutorów leków i kosmetyków działających na polskim rynku.

Przychody ze sprzedaży towarów w podziale na kanał dystrybucji:

	Okres 12 m-cy zakończony 31.12.2018	Okres 12 m-cy zakończony 31.12.2017
Kraj Hurt	6 174	6 937
Kraj Detal	4 753	5 155
Kraj pozostałe kanały dystrybucji	74	129
Sprzedaż poza kraj	2 037	269
Przychody razem	13 038	12 490

Przychody wg krajów, w oparciu o miejsce docelowe odbiorcy:

	31.12.2018	31.12.2017
Polska	11 012	12 224
Chiny	1 688	211
Indie	24	0
Egipt	252	0
USA	940	965
Pozostałe kraje	77	58
Przychody razem	13 993	13 458

W ramach zawieranych kontraktów Spółka zobowiązuje się do dostarczenia towarów do klientów hurtowych i detalicznych (apteki i drogerie). W ramach tych kontraktów Spółka działa jako Sprzedający.

Rozpoznanie przychodu następuje w momencie przeniesienia kontroli (produktu lub usługi) na klienta.

W celu określenia momentu, w którym klient uzyskuje kontrolę nad przyrzeczoną składnikiem aktywów, a Spółka spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, Spółka uwzględnia okoliczności wskazujące na to, że miało miejsce przeniesienie kontroli, między innymi, gdy:

- Spółka ma bieżące prawo do zapłaty za składnik aktywów,
- klient posiada tytuł prawny do składnika aktywów,
- Spółka fizycznie przekazała składnik aktywów,
- klient ponosi istotne ryzyko i uzyskuje istotne korzyści wynikające z własności składnika aktywów,
- klient przyjął składnik aktywów.

W ramach współpracy z kontrahentem występuje sprzedaż z odroczonym terminem płatności. Płatność staje się wymagalna w dniu wskazanym na fakturze (zgodnie z terminem płatności), kontrakty nie zawierają istotnych elementów finansowania a kwota wystawiona na fakturze (sprzedaż) jest kwotą stałą i nie podlega zmianom.

Spółka udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi.

Wszystkie aktywa trwałe Spółki są zlokalizowane na terenie Polski.

Na dzień 31 grudnia 2018 Spółka nie wykazuje żadnych aktywów oraz zobowiązań z tytułu umów z klientami.

2.2 Koszt własny sprzedaży i koszty rodzajowe

	2018	2017
Wartość sprzedanych towarów, w tym:	4 261	3 681
Wartość sprzedanych materiałów	-	-
Wartość sprzedanych towarów, materiałów, razem	4 261	3 681
Amortyzacja	307	342
Zużycie materiałów i energii	183	135
Usługi obce	5 037	6 483
Podatki i opłaty	219	228
Koszty pracownicze	1 870	1 948
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym z tytułu:	521	676
- podróży służbowych	69	70
- reklamy i reprezentacji	403	563
- ubezpieczeń majątkowych	20	21
- inne	27	22

Koszty według rodzaju, razem

Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych

Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki

Koszty sprzedaży

Koszty ogólnego zarządu

Koszt wytworzenia sprzedanych produktów

Koszt własny sprzedaży

	2018	2017
	8 137	9 812
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(214)	16
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(2)	(199)
Koszty sprzedaży	(5 490)	(7 274)
Koszty ogólnego zarządu	(2 255)	(2 123)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	176	3
Koszt własny sprzedaży	4 437	3 884

2.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe, w tym:

- rozwiązanie odpisów aktualizujących należności handlowe i koszty sądowe (zapłata)

- odszkodowania z tytułu ubezpieczeń

Pozostałe przychody operacyjne, razem

	2018	2017
	-	1
	2	
Pozostałe przychody operacyjne, razem	2	1

Aktualizacja wartości aktywów

- należności

Pozostałe, w tym:

- wypłaty odszkodowań

- koszty likwidacji szkód

- inne

Pozostałe koszty operacyjne, razem

	2018	2017
	1	-
	1	-
Pozostałe, w tym:	91	101
- wypłaty odszkodowań	3	
- koszty likwidacji szkód	88	100
- inne	-	1
Pozostałe koszty operacyjne, razem	92	101

2.4 Przychody i koszty finansowe

Pozostałe

- różnice kursowe

Pozostałe przychody finansowe, razem

	2018	2017
	6	-
Pozostałe przychody finansowe, razem	6	-

Odsetki

- od kredytów i cash-poolingu

- od leasingu finansowego

- pozostałe

Inne koszty finansowe, w tym:

- odpis aktualizujący na odsetki od należności

- prowizje bankowe od kredytów

- prowizje od faktoringu

- inne

- nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi

Koszty finansowe, razem

	2018	2017
	181	191
- od kredytów i cash-poolingu	169	155
- od leasingu finansowego	4	9
- pozostałe	7	27
Inne koszty finansowe, w tym:	98	88
- odpis aktualizujący na odsetki od należności	-	-
- prowizje bankowe od kredytów	87	33
- prowizje od faktoringu	11	34
- inne	-	21
- nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	-	21
Koszty finansowe, razem	279	279

CZĘŚĆ 3 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I INSTRUMENTY FINANSOWE

3.1 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Pharmena S.A. wdrożyła politykę określającą zasady i zalecenia dotyczące organizacji systemu zarządzania ryzykiem. Celem polityki jest wspieranie kadry zarządzającej w procesie zarządzania ryzykiem, w szczególności w bieżącej identyfikacji potencjalnych zagrożeń, określania ich istotności oraz w zakresie planowania i prowadzenia działań powodujących eliminację zagrożeń lub zmniejszających negatywne konsekwencje ich wystąpienia.

Zarządzanie ryzykiem finansowym jest realizowane w szczególności w obszarach:

- ryzyka płynności,
- ryzyka kredytowego,
- ryzyka walutowego,
- ryzyka stopy procentowej

i jest koordynowane z poziomem Zarządu Spółki.

Ryzyko płynności

Proces zarządzania ryzykiem płynności przez Spółkę realizowany jest poprzez monitorowanie prognozowanych przepływów pieniężnych oraz portfela aktywów i zobowiązań finansowych, a następnie dopasowywaniu ich zapadalności, analizie kapitału obrotowego i optymalizacji przepływów.

Zarządzaniem ryzykiem utrzymania płynności zajmuje się Zarząd Spółki.

W ramach zarządzania płynnością dokonywane są następujące czynności:

- opracowanie strategii w zakresie zapewnienia źródeł finansowania Spółki oraz polityki w zakresie współpracy z bankami,
- bieżący monitoring wykorzystania wszystkich zewnętrznych źródeł finansowania, w tym w szczególności w zakresie utrzymania koniecznych rezerw płynnościowych oraz efektywności wykorzystania tych źródeł,
- bieżący nadzór nad wszelkimi umowami w zakresie zewnętrznych źródeł finansowania,
- opracowywanie i wdrażanie nowych programów w obszarze pozyskiwania finansowania.

Spółka utrzymuje zasoby środków pieniężnych zapewniające regulowanie wymagalnych zobowiązań oraz posiada dodatkowe możliwości finansowania dzięki przyznanym liniom kredytowym. Ryzyko utraty płynności związane jest z regulowaniem wymagalnych zobowiązań Spółki.

Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując linie kredytowe stanowiące rezerwę płynności i pozwalające zachować elastyczność w doborze źródeł finansowania. Wartość rezerwy zabezpieczającej płynność (poziom gotówki oraz niewykorzystane linie kredytowe stanowiące zabezpieczenie płynności) wynosiła na dzień 31 grudnia 2018 roku 373 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 686 tys. zł).

Realizując proces zarządzania płynnością, Spółka korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez Spółkę jest zarządzanie środkami pieniężnymi w ramach tzw. struktur cash poolingowych Spółki Dominującej wyższego szczebla – Pelion S.A. Struktury cash poolingowe polegają na pokrywaniu niedoborów pieniężnych jednej spółki z nadwyżek wypracowanych przez inną spółkę Grupy Pelion. Mechanizm opiera się na przesyłaniu zasobów pieniężnych spółek na jedno wspólne konto, którym zarządza pool leader. Jego zadaniem jest takie rozplanowanie posiadanych środków, by pokryte zostały ewentualne braki na kontach.

Celem cash poolingu jest optymalizacja zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej.

W okresie sprawozdawczym nie było przypadków niewywiązania się ze spłaty kapitału, wypłaty odsetek czy innych warunków wykupu zobowiązań. Nie miały miejsca także przypadki naruszenia warunków umów kredytowych, lub pożyczek, które skutkowałyby ryzykiem postawienia ich w stan natychmiastowej wymagalności.

Informacje o kontraktowych terminach zapadalności zobowiązań finansowych według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku prezentuje poniższa tabela. Jako kwoty kapitału w poniższych tabelach zostały przyjęte kwoty zobowiązań oraz zmienne stopy procentowe dla każdego zobowiązania obowiązujące na dni bilansowe.

31.12.2018	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek	-	-	-	-
Leasing finansowy	12	31	61	104
Zobowiązania z tytułu cash pooling	962	-	-	962
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	2 723	45	7	2 775
Razem	3 697	76	68	3 841

31.12.2017	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek	1 714	1 921	-	3 635
Leasing finansowy	28	27	42	97
Zobowiązania z tytułu cash pooling	9	-	-	9
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	1 550	27	1	1 578
Razem	3 301	1 975	43	5 319

01.01.2017	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek	4 329	-	-	4 329
Leasing finansowy	26	77	97	200
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	2 353	11	7	2 371
Razem	6 708	88	104	6 900

Termin zapadalności aktywów finansowych charakteryzujących się dużą płynnością – środków pieniężnych na rachunkach bankowych nie przekracza 3 miesięcy.

Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe Spółka rozumie prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących instrumentów finansowych jest zasadniczo ograniczone do wartości bilansowej aktywów finansowych nieuwzględniających wartości zabezpieczeń.

Spółka stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową.

Pharmena S.A. posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- środków pieniężnych i ich ekwiwalentów,
- lokat bankowych,
- należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych należności.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Spółka identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera umowy lokat i depozytów. Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela banków, z którymi zawierane są umowy. Spółka wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe.

Znaczące nadwyżki płynnych środków pieniężnych w 2018 roku Spółka lokowała w zdywersyfikowany portfel lokat w bankach o uznanej renomie.

Spółka współpracuje w ramach transakcji pieniężnych z instytucjami finansowymi (głównie bankami) o wysokiej wiarygodności i nie powodują przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Kredyt kupiecki udzielany jest kontrahentom zgodnie z zasadami określonymi w wewnętrznych procedurach.

Każdy z kontrahentów dokonujących zakupów z odroczonym terminem płatności ma ustalony limit handlowy określający górną granicę całkowitych zobowiązań handlowych. Poziom bieżącego zadłużenia i wykorzystania limitu kupieckiego jest monitorowany.

Koncentracja ryzyka kredytowego oceniana jest jako niewielka, w związku z rozłożeniem ekspozycji kredytowej na bardzo dużą ilość odbiorców. Decyzje o zwiększeniu limitu poprzedzone są, zgodnie z procedurą, oceną dotychczasowej współpracy, weryfikacją posiadanych zabezpieczeń kredytu kupieckiego, a w przypadku kontrahentów ze znaczącymi saldami należności - analizą sprawozdań ekonomiczno – finansowych.

Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe Spółka rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy.

Spółka obecnie realizuje nieznaczną część sprzedaży na rynkach eksportowych, ale w niedalekiej przyszłości spodziewa się że jej udział w przychodach ze sprzedaży ogółem znacząco wzrośnie. W takim przypadku wyniki finansowe mogą być w znaczącym stopniu uzależnione od kształtowania się kursów walutowych pomiędzy złotym polskim, a walutami krajów, do których Spółka będzie eksportowała swoje produkty lub otrzymywała wynagrodzenie z tytułu udzielonych licencji lub sprzedaży wartości intelektualnej. W celu ograniczenia wpływu tego ryzyka, Spółka rozważy zastosowanie walutowych transakcji zabezpieczających.

Obecnie około 15% przychodów ze sprzedaży uzależnione jest od wahań kursu walut.

Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej Spółka rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy. Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są zobowiązania finansowe tj.: kredyty bankowe i zawarte umowy leasingowe. Wymienione instrumenty finansowe oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych związanych ze zmianą stóp procentowych.

Spółka korzysta z finansowania w walucie krajowej.

Analiza wrażliwości

Poniżej została przedstawiona analiza wrażliwości pokazująca wpływ potencjalnie możliwej zmiany stóp procentowych na wynik finansowy netto.

Zobowiązania odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej na dzień bilansowy wyniosły: 1 064 tys. zł.

Potencjalna możliwa zmiana stóp procentowych	+/- 0,50p.p.	+/- 1,0p.p.	+/-1,5p.p.
Wpływ na wynik netto w okresie sprawozdawczym	+/- 4	+/- 9	+/- 13

W Spółce na 31 grudnia 2017 i 2018 roku nie wystąpiły należności odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej.

Poniżej została przedstawiona analogiczna analiza wrażliwości na koniec okresu porównywalnego tj. wg stanu na 31 grudnia 2017r.:

Zobowiązania odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej na dzień bilansowy wyniosły: 3 693 tys. zł.

Potencjalna możliwa zmiana stóp procentowych	+/- 0,50p.p.	+/- 1,0p.p.	+/-1,5p.p.
Wpływ na wynik netto w okresie sprawozdawczym	+/- 15	+/-30	+/- 45

Ryzyko ceny związane z instrumentami finansowymi

W Pharmena S.A. nie występuje ryzyko ceny związane z instrumentami finansowymi.

3.2 Instrumenty finansowe

Zasady rachunkowości do 1 stycznia 2018

Jako instrument finansowy Spółka kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Aktywa finansowe dzieli się na:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzieli się na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązań finansowych według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy (tj. przeznaczone do obrotu), o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka wycenia składnik aktywów lub zobowiązań finansowych według:

- zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe; wycena może odbywać się także w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekty dyskonta nie są znaczące,
- wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się w wyniku finansowym.

Do najistotniejszych instrumentów finansowych stosowanych przez Spółkę należą:

- należności handlowe oraz pozostałe należności,
- należności z tytułu udzielonych pożyczek,
- kredyty bankowe,
- zobowiązania leasingowe,
- zobowiązania handlowe.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez utworzenie odpisu aktualizującego. Kwotę straty ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że takie przesłanki nie istnieją Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Gdy występują obiektywne przesłanki utraty wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W przypadku występowania obiektywnych przesłanek utraty wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w sprawozdaniu z wyniku, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do sprawozdania z wyniku. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku.

3.3 Zestawienie aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe oraz przychody i koszty ujmowane w sprawozdaniu z wyniku

ZESTAWIENIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH INSTRUMENTY FINANSOWE na 31 grudnia 2018 (MSSF 9)	Kategorie instrumentów finansowych		Razem
	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
Klasy instrumentów finansowych			
Aktywa finansowe			
Należności z tyt. dostaw i usług	1 713		1 713
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	381		381
Razem	2 094		2 094
Zobowiązania finansowe			
Kredyty i pożyczki o zmiennej stopie procentowej		-	-
Leasing finansowy		104	104
Zobowiązania z tytułu cash poola		962	962
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług		2 775	2 775
Razem		3 841	3 841

ZESTAWIENIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH INSTRUMENTY FINANSOWE na 31 grudnia 2017 (MSR 39)

	Kategorie instrumentów finansowych		Razem
	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
Klasy instrumentów finansowych			
Aktywa finansowe			
Należności z tyt. dostaw i usług	4 125	-	4 125
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	70	-	70
Razem	4 195	-	4 195
Zobowiązania finansowe			
Kredyty i pożyczki o zmiennej stopie procentowej	-	3 592	3 592
Leasing finansowy	-	92	92
Zobowiązania z tyt. cash pooling	-	9	9
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	-	1 578	1 578
Razem	-	5 271	5 271

ZESTAWIENIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH INSTRUMENTY FINANSOWE na 1 stycznia 2017 (MSR 39)

	Kategorie instrumentów finansowych		Razem
	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
Klasy instrumentów finansowych			
Aktywa finansowe			
Należności z tyt. dostaw i usług	7 083	-	7 083
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	178	-	178
Razem	7 261	-	7 261
Zobowiązania finansowe			
Kredyty i pożyczki o zmiennej stopie procentowej	-	4 319	4 319
Leasing finansowy	-	185	185
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	-	2 371	2 371
Razem	-	6 875	6 875

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe jest zasadniczo zbliżona do ich wartości godziwej.

PRZYCHODY I KOSZTY UJMOWANE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU

	2018	2017
Przychody ujęte w sprawozdaniu z wyniku	-	-
Koszty ujęte w sprawozdaniu z wyniku	1	258
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności z tyt. dostaw i usług	1	-
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych	180	191
Koszty z tyt. prowizji	98	67
Wynik z transakcji ujęty w sprawozdaniu z wyniku	(279)	(258)

3.4 Zobowiązania finansowe długo i krótkoterminowe

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Kredyty i pożyczki	-	3 592	4 319
Leasing finansowy	104	92	185
Pozostałe	962	9	-
Zobowiązania finansowe, razem	1 066	3 693	4 504
- długoterminowe	61	40	93
- krótkoterminowe	1 005	3 653	4 411

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH W 2018	Kredyty i pożyczki	Leasing finansowy	Pozostałe	Razem
Stan na początek okresu	3 592	92	9	3 693
Zwiększenia	256	69	952	1 277
- zaciągnięcie zobowiązań z tyt. leasingu	-	65	-	65
- naliczone odsetki	169	4	-	173
- zaciągnięcie zobowiązań	-	-	952	952
- inne	87	-	-	87
Zmniejszenia	3 847	57	-	3 904
- spłata kredytów, pożyczek	3 579	-	-	3 579
- spłata zobowiązań z tyt. leasingu	-	53	-	53
- spłata odsetek	168	4	-	185
- inne	87	-	-	87
Stan na koniec okresu	-	104	962	1 066
- długoterminowe	-	61	-	61
- krótkoterminowe	-	43	962	1 005

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH W 2017	Kredyty i pożyczki	Leasing finansowy	Pozostałe	Razem
Stan na początek okresu	4 319	185	-	4 504
Zwiększenia	187	9	15	211
- naliczone odsetki	154	9	8	171
- inne	33	-	7	40
Zmniejszenia	914	102	6	1 022
- spłata kredytów, pożyczek	727	-	-	727
- spłata zobowiązań z tyt. leasingu	-	93	-	93
- spłata odsetek	154	9	6	169
- inne	33	-	-	33
Stan na koniec okresu	3 592	92	9	3 693
- długoterminowe	-	40	-	40
- krótkoterminowe	3 592	52	9	3 653

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego brutto (minimalne opłaty leasingowe)	115	97	200
- do 1 roku	43	55	103
- od 1 do 5 lat	61	42	97
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	11	5	15
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	104	92	185
- do 1 roku	43	52	92
- od 1 do 5 lat	61	40	93

W Pharmena S.A. przedmiotem leasingu są samochody osobowe i wyposażenie biura (meble).

Poniżej przedstawiono opis znaczących postanowień zawartych umów leasingowych:

- leasing samochodów osobowych
 - przedłużenie umowy na warunkach zgodnych z ofertą Finansującego (aktualną w dniu przedłużenia), które odbywa się na pisemny wniosek Korzystającego, złożony najpóźniej na 14 dni przed dniem zakończenia umowy,
 - nabycie przedmiotu leasingu w terminie 7 dni od daty zakończenia podstawowego okresu umowy, na warunkach szczegółowo określonych w umowie,
 - podwyższenie wysokości opłat leasingowych w przypadku, gdy podwyższeniu ulegnie stopa redyskonta weksli ogłaszana przez NBP,
- leasing wyposażenia biura (mebli)
 - rozwiązanie umowy przed terminem jej zakończenia na wniosek Korzystającego, po zakupieniu przez Finansującego przedmiotu umowy u Dostawcy,
 - nabycie przedmiotu leasingu w terminie 14 dni od wygaśnięcia umowy pod warunkiem uiszczenia wszystkich opłat i należności wynikających z umowy, o ile Finansujący nie postanowi inaczej,
 - podwyższenie lub obniżenie wysokości czynszów leasingowych ustalane w oparciu o stawkę WIBOR dla depozytów 1-miesięcznych (stawka referencyjna).

3.5 Kredyty bankowe

Na dzień 31 grudnia 2018r. nie występowały zobowiązania z tytułu kredytów

PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WEDŁUG INSTYTUCJI UDZIELAJĄCYCH FINANSOWANIA na 31 grudnia 2017	Kwota kredytu wg umowy w walucie kredytu	Waluta kredytu	Kwota kredytu pozostała do spłaty
Bank Handlowy S.A. w Warszawie	4 200	PLN	3 579
Odsetki od kredytów			13
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek, razem			3 592
- krótkoterminowe			3 592

PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WEDŁUG INSTYTUCJI UDZIELAJĄCYCH FINANSOWANIA na 1 stycznia 2017	Kwota kredytu wg umowy w walucie kredytu	Waluta kredytu	Kwota kredytu pozostała do spłaty
Bank Handlowy S.A. w Warszawie	4 900	PLN	4 307
Odsetki od kredytów			12
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek, razem			4 319
- krótkoterminowe			4 319

We wszystkich prezentowanych okresach zaciągnięte kredyty są wymagalne w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zabezpieczenie spłaty powyższych kredytów stanowią:

- cesje wierzytelności,
- zastawy rejestrowe na mieniu ruchomym.

Analiza wrażliwości kredytów na ryzyko związane ze zmianami kursów walut oraz stóp procentowych została przedstawiona odpowiednio w nocie 3.1.

Środki uzyskane w ramach ww. umów kredytowych służą finansowaniu kapitału obrotowego i wspierają zarządzanie płynnością finansową.

3.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki. Wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Środki pieniężne w kasie	8	5	7
Środki pieniężne w banku	373	65	171
- rachunek bieżący	125	13	7
- rachunek walutowy	248	52	164
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	381	70	178

3.7 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Zasady rachunkowości

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Spółka bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny,

Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio,

Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym, Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych najniższego poziomu, który ma szczególną wagę dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Spółka ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej jak opisano powyżej.

W Spółka Pharmena nie wystąpiły instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej.

CZĘŚĆ 4 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

4.1 Polityka zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Spółce ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności. Celem zarządzania kapitałem jest również utrzymywanie optymalnej struktury kapitałowej, pozwalającej na redukcję kosztów zaangażowanego kapitału.

Spółka monitoruje strukturę finansowania stosując wskaźnik relacji długu do kapitału własnego, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego.

Do zadłużenia netto Spółka wlicza kredyty, pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i cash pooling pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Zobowiązania długoterminowe	61	40	93
- leasing finansowy	61	40	93
Zobowiązania krótkoterminowe	1 005	3 653	4 411
- kredyty i pożyczki	-	3 592	4 319
- cash pooling	962	9	-
- leasing finansowy	43	52	92
Razem zobowiązania (wliczane do zadłużenia netto)	1 066	3 693	4 504
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	381	70	178
Zadłużenie netto	685	3 623	4 362
Kapitał własny	40 342	39 180	39 360
Zadłużenie netto do kapitału własnego	0,0170	0,0925	0,1109

Utrzymywany przez Spółkę poziom kapitału własnego w prezentowanych okresach spełniał wymogi określone w Kodeksie spółek handlowych. Na Spółkę nie nałożono jakichkolwiek zewnętrznych wymogów kapitałowych.

4.2 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy obejmuje nominalną wartość akcji PHARMENA S.A. pokrytych gotówką i wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnej ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania kapitał podstawowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 880 tys. zł i dzielił się na 8 795 052 akcji serii A, B, C i D, w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 0,10 zł każda. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie została dokonana zmiana wartości nominalnej akcji. Akcje uprawniają łącznie do 8 795 052 głosów na WZA Spółki.

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe	bez	bez ograniczeń	5 730 000	573	gotówka	17.04.08	17.04.08
B	zwykłe	bez	bez ograniczeń	524 260	52	gotówka	25.07.08	25.07.08
C	zwykłe	bez	bez ograniczeń	781 782	79	gotówka	16.11.12	16.11.12
D	zwykłe	bez	bez ograniczeń	1 759 010	176	gotówka	25.07.13	25.07.13
Liczba akcji razem				8 795 052				
Kapitał podstawowy razem					880			

Spółka nie posiada akcji własnych.

Według posiadanych przez Spółkę informacji na dzień 31 grudnia 2018 r. struktura akcjonariatu Spółki przedstawia się następująco:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział głosów na WZA
Pelion S.A. wraz z powiązanymi spółkami Grupy Kapitałowej	5 163 054	58,70%	5 163 054	58,70%
Jerzy Marian Gębicki	676 000	7,69%	676 000	7,69%
Konrad Palka	477 881	5,43%	477 881	5,43%
Max Welt Holdings Limited	465 590	5,29%	465 590	5,29%
Robert Bożyk	441 000	5,01%	441 000	5,01%
Pozostali akcjonariusze	1 571 527	17,88%	1 571 527	17,88%

W okresie 2018 roku wystąpiły następujące zmiany w strukturze własności pakietów akcji Spółki:

-

Według posiadanych przez Spółkę informacji na dzień 31 grudnia 2017 r. struktura akcjonariatu Spółki przedstawia się następująco:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział głosów na WZA
Pelion S.A. wraz z powiązanymi spółkami Grupy Kapitałowej	5 163 054	58,70%	5 163 054	58,70%
Jerzy Marian Gębicki	676 000	7,69%	676 000	7,69%
Konrad Palka	477 881	5,43%	477 881	5,43%
Max Welt Holdings Limited	465 590	5,29%	465 590	5,29%
Robert Bożyk	441 000	5,01%	441 000	5,01%
Pozostali akcjonariusze	1 571 527	17,88%	1 571 527	17,88%

W okresie 2017 roku wystąpiły następujące zmiany w strukturze własności pakietów akcji Spółki:

- 14 lutego 2017 r. Pelion S.A. nabył 150 000 szt. akcji PHARMENA S.A. Udział % Pelion S.A. wraz z powiązanymi spółkami Grupy Kapitałowej wzrósł o 1,70%, z 57% do 58,70%.

4.3 Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy tworzony jest z:

- podziału zysku,
- nadwyżki ceny emisyjnej akcji ponad wartość nominalną

i wykorzystywany zgodnie ze statutem.

Kapitał pozostały-rezerwowy powstał z podziału zysku Spółki, z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

Zyski (straty) zatrzymane obejmują:

- wynik finansowy z lat ubiegłych, na który składają się skutki przejścia na MSSF, oraz niepokryte straty z lat ubiegłych,
- wynik finansowy roku bieżącego.

W skład kapitału własnego wchodzi również kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Kapitał zapasowy	38 476	38 476	36 739
- ze sprzedaży akcji ponad wartość nominalną	30 313	30 313	30 313
- z podziału zysku	8 163	8 163	6 426
Kapitały rezerwowe	1 059	1 059	1 059
- z podziału zysku	1 059	1 059	1 059

Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych tylko kapitał, który powstał z zysku netto wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu danej spółki, może być przeznaczony do podziału pomiędzy akcjonariuszy. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał dostępny do podziału między akcjonariuszy Spółki wyniósł 9 222 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. – 9 222 tys. zł, na 1 stycznia 2017 r. – 6 430 tys. zł).

Do wartości kapitału dostępnego do podziału nie wliczono wartości wypłacanych dywidend 1 055 tys. zł na 1 stycznia 2017r.

CZĘŚĆ 5 WARTOŚCI SZACUNKOWE ORAZ PROFESJONALNY OSĄD

5.1 Wartości szacunkowe

Zasady rachunkowości

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Zarząd wykorzystuje szacunki oparte na założeniach i osądach, które mają wpływ na prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów. Założenia oraz szacunki dokonane na ich podstawie opierają się na historycznym doświadczeniu i analizie różnych czynników, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości pozycji, których dotyczą jednak rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione. Przyjęte istotne założenia przy dokonywaniu szacunków przedstawione zostały w odpowiednich notach do sprawozdania. W odniesieniu do niektórych szacunków Zarząd opiera się na opiniach i wycenach niezależnych ekspertów.

GŁÓWNE SZACUNKI I ZAŁOŻENIA, KTÓRE SĄ ZNACZĄCE DLA SPRAWOZDANIA SPÓŁKI

Okres ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Okresy użytkowania aktywów przyjęte przez Spółkę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zdaniem Zarządu, w świetle aktualnych projekcji podatkowych, utworzone aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest odzyskiwalne.

Informacje dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w notcie 6.3.

Utrata wartości

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składników aktywów trwałych i obrotowych. Przesłanki mogą pochodzić z zewnątrz i dotyczyć na przykład zmiennych rynkowych i innych zmiennych związanych z bieżącymi trendami gospodarczymi jak również wynikać z planów, działań i zdarzeń mających miejsce w Spółce. Na dzień 31 grudnia 2018 roku, po wykonaniu stosownych testów na utratę wartości dla aktywów, które tego wymagały, Spółka dokonała niezbędnych korekt wartości tych aktywów i ujawniła szczegółowe informacje dotyczące wyników testów w notach 7.1 i 7.2.

Rezerwy w tym rezerwy na świadczenia pracownicze

Przy określaniu wartości rezerw wymagane jest dokonanie szacunków, przyjęcie założeń dotyczących stóp dyskontowych, przewidywanych kosztów oraz terminów płatności. Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze określana jest na podstawie wycen aktuarialnych wykonywanych przez niezależne, profesjonalne firmy. Przy wycenach aktuarialnych dokonywane są szacunki dotyczące rotacji zatrudnienia, poziomu wzrostu płac, stóp dyskontowych oraz inflacji. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń do wyceny rezerw zostały przedstawione w notach 9.2 i 9.3.

Założenia aktuarialne oraz wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zostały opisane w notcie 9.3.

Rozpoznawanie i wycena zobowiązań warunkowych

Spółka dokonuje oceny prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązań. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia jest prawdopodobne, Spółka ujmuje rezerwę w odpowiedniej wysokości. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia jest możliwe, lecz nie jest prawdopodobne, ujmowane jest zobowiązanie warunkowe.

5.2 Profesjonalny osąd

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji w oparciu o regulacje MSR 17. Więcej informacji na temat umów leasingowych oraz ujętych zobowiązań z tytułu tych umów znajduje się w notach 3.4.

Aktywowanie kosztów prac rozwojowych

Spółka zleca opracowanie formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki. Ponadto decyzje o rozpoczęciu prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt. Spółka podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych, w oparciu o analizę ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody w danej kategorii. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.

Spółka podejmuje decyzję o przeniesieniu nakładów ponoszonych na prace rozwojowe w realizacji, w momencie ich zakończenia to jest w momencie podjęcia decyzji o ich wprowadzeniu do oferty produktów oraz związanej z tym decyzji o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy. Decyzja powyższa podejmowana jest w oparciu o uzyskane pozytywne wyniki badań produktu (wyniki długoterminowe badań stabilności, wyniki badań własności użytkowych produktów) oraz bieżącą ocenę otoczenia rynkowego. Decyzja o nie wdrożeniu produktu do oferty jest podejmowana w przypadku uzyskania negatywnych wyników badań lub też zmiany otoczenia rynkowego i skutkuje ujęciem nakładów na pracę rozwojową w realizacji w kosztach okresu. Więcej informacji na temat aktywowania kosztów prac rozwojowych znajduje się w notcie 7.

CZĘŚĆ 6 OPODATKOWANIE

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z obowiązującym prawem podatkowym.

Podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową i bilansową aktywów i zobowiązań.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składnika aktywów lub ujęcie do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na jego odzyskanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwa na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany: w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym, w zależności których pozycji dotyczy.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o **wartość podatku od towarów i usług**, z wyjątkiem: gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług. Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

6.1 Podatek dochodowy

PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU	2018	2017
- bieżący	330	(3)
- odroczony (nota 6.3)	(45)	(22)
Podatek dochodowy, razem	285	(25)
Efektywna stawka podatkowa	19,67 %	1,01%

6.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2018	2017
Zysk brutto opodatkowany wg stawki 19%	1 449	(202)
Podatek wyliczony według stawki podatku dochodowego od osób prawnych	275	(38)
Trwałe różnice niebędące podstawą opodatkowania	10	16
Bieżące straty podatkowe, od których nie rozpoznano aktywa podatkowego	-	-
Korekta deklaracji okresów ubiegłych	-	(3)
(Uznanie) / obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	285	(25)

6.3 Odroczony podatek dochodowy

ROK 2018	Stan na początek bieżącego okresu	Zmiana zysku netto w okresie	Stan na koniec bieżącego okresu
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- rezerwy	65	(10)	55
- wynagrodzenia	8	1	9
- rezerwy na opłaty licencyjne dla twórców	53	29	82
- prace badawcze	262	9	271
- pozostałe	2	(2)	-
Razem przed kompensatą	390	27	417
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- różnica między wartością księgową a podatkową			
Razem przed kompensatą	96	(18)	78

ROK 2017	Stan na początek bieżącego okresu	Zmiana zysku netto w okresie	Stan na koniec bieżącego okresu
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- rezerwy	34	31	65
- wynagrodzenia	8	-	8
- rezerwy na opłaty licencyjne dla twórców	67	(14)	53
- prace badawcze	246	16	262
- pozostałe	2	-	2
Razem przed kompensatą	357	33	390
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- różnica między wartością księgową a podatkową	85	11	96
Razem przed kompensatą	85	11	96

W nocie aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane są przed dokonaniem kompensaty aktywa oraz rezerwy. Kwota kompensaty na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 78 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 96 tys. zł, na 1 stycznia 2017r. 85 tys. zł).

W Spółce Pharmena podatek odroczonego, którego realizacji oczekuje się w terminie dłuższym niż 12 miesięcy dotyczy aktywa na podatek odroczonego z tytułu prac badawczych oraz rezerwy na podatek odroczonego z tytułu różnicy między wartością księgową a podatkową.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
- aktywa na podatek odroczonego z tytułu prac badawczych	74	74	74
- rezerwa na podatek odroczonego z tytułu różnicy między wartością księgową a podatkową	71	75	70

CZĘŚĆ 7 POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

7.1 Wartości niematerialne

Zasady rachunkowości

Za **wartości niematerialne** Spółka uznaje możliwe do zidentyfikowania składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej o okresie użytkowania powyżej jednego roku, w szczególności:

- nabyte oprogramowanie komputerowe,
- nabyte prawa majątkowe – autorskie prawa majątkowe i pokrewne, licencje, koncesje, patenty,
- prace rozwojowe.

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Naliczanie amortyzacji następuje metodą liniową przez okres ich użytkowania. Wartości niematerialne poddawane są testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Amortyzacja odnoszona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

Okres amortyzacji podlega weryfikacji co najmniej raz w roku.

Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania nie podlegają amortyzacji, na koniec każdego roku podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości.

Dla posiadanych przez Spółkę składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto, a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Prace badawcze i rozwojowe

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem nakładów poniesionych na **prace rozwojowe**, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Koszty prac badawczych są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w momencie poniesienia. Wydatki na prace badawcze w 2018 roku wyniosły 46 tys. zł, a w 2017 roku 85 tys. zł.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

W przypadku poniesionych nakładów na koszty zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji wszystkie sześć warunków kapitalizacji tych kosztów zostało spełnionych.

Pharmena S.A. na poszczególne dni bilansowe dokonała analizy aktywowanych kosztów prac rozwojowych. Dokonana analiza potwierdziła iż w przypadku wszystkich tytułów zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji:

- Spółka ma możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży. Spółka zleca opracowanie formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki.
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży. Decyzje Zarządu Spółki o rozpoczęciu lub kontynuacji prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt.
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Zakończone prace rozwojowe są wykorzystywane zawsze poprzez sprzedaż nowych produktów Spółki, których opracowania prace dotyczą. Zamiar rozpoczęcia produkcji Zarząd Spółki analizuje i potwierdza w momencie podjęcia decyzji o pozytywnym zakończeniu prac rozwojowych i rozpoczęciu ich amortyzacji.
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych. Spółka podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które analizy rynku wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych w postaci przychodów ze sprzedaży nowego produktu. Analiza ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody Spółki w danej kategorii, wskazuje w każdym przypadku na prawdopodobieństwo osiągnięcia zysków ze sprzedaży pokrywających wszelkie koszty wytworzenia oraz amortyzację nakładów poniesionych na prace rozwojowe.
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Podejmując decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych Zarząd Spółki analizuje w każdym przypadku dostępność posiadanych środków finansowych oraz negocjuje z dostawcami usług (formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów) terminy, ceny i ich możliwości techniczne, aby zapewnić zakończenie realizowanych prac w oczekiwanym terminie.
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.

Po początkowym ujęciu nakłady na prace rozwojowe ujmowane są według cen nabycia / kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów z realizacji danego przedsięwzięcia.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości zakończonych prac rozwojowych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tych składników wartości niematerialnych. Na dzień 31 grudnia 2017r oraz 31 grudnia 2018, Spółka nie zidentyfikowała żadnych przesłanek wskazujących na utratę wartości zakończonych prac rozwojowych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości prac rozwojowych w realizacji. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tych składników wartości niematerialnych. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym, Spółka nie zidentyfikowała żadnych przesłanek wskazujących na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji.

Bez względu na to, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości, Spółka corocznie na koniec roku, przeprowadza test sprawdzający czy nastąpiła utrata wartości prac rozwojowych w realizacji, poprzez porównanie ich wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną.

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2018 roku - Spółka przeprowadziła testy na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji.

Testy na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji zostały przeprowadzone w oparciu o poniesione wydatki na dzień bilansowy, planowane wydatki do momentu zakończenia prac rozwojowych oraz o zakładane przychody ze sprzedaży z wdrożonych produktów w latach 2019-2021. Planowane wydatki zostały oszacowane w oparciu o historyczne wdrożenia produktów w analogicznych kategoriach i aplikacjach natomiast planowane przychody zostały oparte na analizie rynkowej oraz historycznych przychodach ze sprzedaży osiągniętych przez Spółkę z produktów w danej kategorii i danej aplikacji. Planowane przychody zostały zdyskontowane wg stopy oprocentowania długoterminowych papierów skarbowych.

Przeprowadzone testy wykazały, iż wartość użytkowa składników aktywów przewyższa wartość bilansową i w związku z tym nie nastąpiła utrata wartości kosztów prac rozwojowych w realizacji.

Nakłady na prace rozwojowe ujmowane są w pozycji „prace rozwojowe w realizacji”. Po podjęciu decyzji o wprowadzeniu produktów do oferty oraz związanej z tym decyzji o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy, koszty przeklasyfikowywane są do pozycji „koszty zakończonych prac rozwojowych” i amortyzowane.

Decyzja o wprowadzeniu produktów do oferty oraz decyzja o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy, podejmowana jest w oparciu o uzyskane pozytywne wyniki badań produktu (wyniki długoterminowe badań stabilności, wyniki badań własności użytkowych produktów) oraz bieżącą ocenę otoczenia rynkowego. Decyzja o niewdrożeniu produktu do oferty jest podejmowana w przypadku uzyskania negatywnych wyników badań lub też zmiany otoczenia rynkowego i skutkuje ujęciem nakładów na pracę rozwojową w realizacji w kosztach okresu.

Wydzielenie w poniższej tabeli ruchu pozycji „prace rozwojowe w realizacji” ma na celu bardziej rzetelną prezentację pozycji sprawozdawczej.

Stosowany przez Spółkę podział na koszty zakończonych prac rozwojowych oraz prace rozwojowe w realizacji ma ujawnić w sprawozdaniu finansowym odrębnie wartość poniesionych nakładów, które dotyczą prowadzonych, a nie zakończonych prac, która to wartość nie podlega w danym okresie sprawozdawczym amortyzacji, ale jest testowana na okoliczność utraty wartości.

Nakłady na prace rozwojowe aktywowane są jedynie w pozycji wartości niematerialnych.

Poniżej przedstawiono specyfikację zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji, biorąc pod uwagę podział wg rodzaju tych składników z uwzględnieniem informacji, które z tych składników wymagały (lub wymagają) zezwoleń i rejestracji.

Zakończone prace rozwojowe

L.p.	Projekt/Rodzaj prac rozwojowych	Wartość poniesionych kosztów w roku 2018, w tym:			saldo prac rozwojowych na 31.12.2017	saldo prac rozwojowych na 31.12.2018	Wymagana rejestracja/ zezwolenie
		Opracowanie formulacji	Przygotowanie dokumentacji produktu	Opracowania projektów opakowań			
1	Projekty Skin Care	-	-	-	219	156	NIE
2	Projekty Nail Care	-	-	-	5	3	NIE
3	Projekty Hair Care	-	-	-	28	17	NIE
4	Projekty Lash Care	-	-	-	2	1	NIE
5	Kosmetyki dla zwierząt	-	-	-	39	31	NIE

Prace rozwojowe w realizacji

L.p.	Projekt/Rodzaj prac rozwojowych	Wartość poniesionych kosztów w roku 2018, w tym:			saldo prac rozwojowych na 31.12.2017	saldo prac rozwojowych na 31.12.2018	Wymagana rejestracja/ zezwolenie
		Opracowanie formulacji	Przygotowanie dokumentacji produktu	Opracowania projektów opakowań			
1	Projekty Skin Care	44	42	-	176	262	NIE
2	Projekty Nail Care	-	-	-	7	7	NIE
3	Projekty Hair Care	21	69	-	37	127	NIE
4	Suplement paszowy dla zwierząt	-	-	-	9	9	TAK

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	prawa autorskie	prace rozwojowe w realizacji	wartości niematerialne w trakcie realizacji	Wartości niematerialne, razem
Wartość netto na 01.01.2017	182	262	195	-	223	-	862
Wartość początkowa							
Wartość brutto na 01.01.2017	359	1 075	253	-	223	-	2 167
Zwiększenia (z tytułu)							
- przyjęcia zadań inwest.	199	8	-	-	6	209	422
- nakładów inwest.	199	8	-	-	-	-	207
- zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	6	209	215
- oddania zadań inwest.	-	-	-	-	-	207	207
Wartość brutto na 31.12.2017	558	1 083	253	-	229	2	2 125
Umorzenie							
Umorzenie na 01.01.2017	178	813	57	-	-	-	1 048
Amortyzacja (z tytułu)							
- bieżącej amortyzacji	87	71	62	-	-	-	220
Umorzenie na 31.12.2017	265	884	119	-	-	-	1 268

Utrata wartości							
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2017	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2017	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2017	294	199	133	-	229	2	857
Wartość początkowa							
Wartość brutto na 01.01.2018	558	1 083	253	-	229	2	2 125
Zwiększenia (z tytułu)	-	-	-	294	175	-	469
- przyjęcia zadań inwest.	-	-	-	127	-	-	127
- nakładów inwest.	-	-	-	-	175	-	175
- inne	-	-	-	167	-	-	167
Zmniejszenia (z tytułu)	-	70	97	-	-	2	169
- oddania zadań inwest.	-	-	-	-	-	2	2
- inne	-	70	97	-	-	-	167
Wartość brutto na 31.12.2018	558	1 013	156	294	404	-	2 425
Umorzenie							
Umorzenie na 01.01.2018	265	884	119	-	-	-	1 268
Amortyzacja (z tytułu)	85	47	(22)	112	-	-	222
- bieżącej amortyzacji	85	71	31	35	-	-	222
- inne	-	(24)	(53)	77	-	-	-
Umorzenie na 31.12.2018	350	931	97	112	-	-	1 490
Utrata wartości							
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2018	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2018	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2018	208	82	59	182	404	-	935
Okres amortyzacji	do 5 lat	od 2 do 15 lat	do 5 lat	do 5 lat	X	X	

AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH, ODNIESIONA W:	2018	2017
Koszty sprzedaży	199	193
Koszty ogólnego zarządu	23	27
Amortyzacja wartości niematerialnych, razem	222	220

W obydwu prezentowanych okresach:

- Spółka nie posiadała wartości niematerialnych, do których miała ograniczony tytuł prawny,
- nie występowały zobowiązania umowne do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych,
- inne wartości niematerialne obejmowały koszty odstąpienia praw najmu do lokali oraz wycenę umów najmu zawartych na warunkach, które są korzystne w porównaniu do warunków rynkowych.

Inne wartości niematerialne obejmują koszty projektów nowych opakowań do linii kosmetyków.

Wartości niematerialne w realizacji obejmują prawa autorskie dotyczące projektów opakowań i stron internetowych dla produktów nie wdrożonych do produkcji.

7.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Za **rzeczowe aktywa trwałe** Spółka uznaje środki trwałe spełniające następujące kryteria:

- utrzymywane w celu wykorzystania w działalności operacyjnej,
- wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- istnieje prawdopodobieństwo, iż Spółka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne,
- ich wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia jest aktywowany, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania.

Amortyzację wylicza się dla środków trwałych podlegających amortyzacji, przez oszacowany okres ich użytkowania, przy zastosowaniu metody liniowej wg okresów zaprezentowanych w nocie poniżej za wyjątkiem używanych środków trwałych, dla których okres amortyzacji jest ustalany indywidualnie. Grunty oraz środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji.

Podstawą naliczania amortyzacji jest wartość początkowa pomniejszona o wartość rezydualną oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwanej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwanej.

Okres amortyzacji oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji co najmniej raz w roku.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków powiększonej o ewentualne koszty ich sprzedaży i ujemne w pozostałe koszty operacyjne sprawozdania z wyniku.

Koszty remontu związane z bieżącą obsługą obciążają koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Środki trwałe w budowie są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstające w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
Wartość początkowa					
Wartość brutto na 01.01.2017	94	363	131	-	588
Zwiększenia (z tytułu)	29	-	-	29	58
- przyjęcia zadań inwest.	29	-	-	-	29
- nakładów inwestycyjnych	-	-	-	29	29
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	29	29
- oddania zadań inwest.	-	-	-	29	29
Wartość brutto na 31.12.2017	123	363	131	-	617
Umorzenie					
Umorzenie na 01.01.2017	49	207	64	-	320
Amortyzacja (z tytułu)	13	87	22	-	122
- bieżącej amortyzacji	13	87	22	-	122
Umorzenie na 31.12.2017	62	294	86	-	442
Utrata wartości					
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2017	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2017	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2017	61	69	45	-	175

Wartość początkowa

Wartość brutto na 01.01.2018	123	363	131	-	617
Zwiększenia (z tytułu)	16	65	-	16	97
- przyjęcia zadań inwest.	16	-	-	-	16
- nakładów inwestycyjnych	-	-	-	16	16
- inne	-	65	-	-	65
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	16	16
- oddania zadań inwest.	-	-	-	16	16
Wartość brutto na 31.12.2018	139	428	131	-	698
Umorzenie					
Umorzenie na 01.01.2018	62	294	86	-	442
Amortyzacja (z tytułu)	20	43	21	-	84
- bieżącej amortyzacji	20	43	21	-	84
Umorzenie na 31.12.2018	82	337	107	-	526
Utrata wartości					
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2018	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2018	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2018	57	91	24	-	172

AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH, ODNIESIONA W:

	2018	2017
Koszty sprzedaży	24	19
Koszty ogólnego zarządu	60	103
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych, razem	84	122

W obydwu prezentowanych okresach:

- nie występują zobowiązania umowne związane z nabyciem w przyszłości środków trwałych,
- w kwocie amortyzacji dokonanej za okres objęty sprawozdaniem finansowym nie ma amortyzacji stanowiącej część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia innych aktywów,
- Spółka nie skapitalizowała kosztów finansowania zewnętrznego.

ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE nie są amortyzowane, ale corocznie testowane pod kątem utraty wartości.

Spółka na dzień bilansowy przeprowadza **test na utratę wartości środków trwałych w budowie**.

Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości.

7.3 Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego

Zasady rachunkowości

Spółka jako leasingobiorca

Leasing jest klasyfikowany jako finansowy, gdy warunki umowy przenoszą istotnie całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z prawa własności na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa i wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Używane na podstawie umów leasingu finansowego środki trwałe podlegają amortyzacji według zasad stosowanych dla własnych składników majątku. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Spółka otrzyma prawo własności, aktywa są amortyzowane w okresie krótszym spośród okresu leasingu i okresu użytkowania.

ŚRODKI TRWAŁE W LEASINGU FINANSOWYM	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Środki transportu	89	69	156
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	15	34	52
Środki trwałe w leasingu finansowym, razem	104	103	208

7.4 Należności długoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Należności długoterminowe netto	104	102	53
Kaucje	104	102	53
Należności długoterminowe brutto, razem			

W pozycji należności długoterminowych zaprezentowane zostały wpłacone kaucje.

7.5 Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Zasady rachunkowości

Aktywa trwałe i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli jest wysoce prawdopodobne, że ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży a nie w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od daty zmiany klasyfikacji. Wycena aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Składniki aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia nie są amortyzowane. W obydwu okresach prezentowanych w sprawozdaniu, Spółka nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

7.6 Inwestycje długoterminowe

Zasady rachunkowości

Obejmują aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania z nich przychodów w postaci odsetek, dywidend i innych pożytków.

Inwestycje długoterminowe obejmują:

- udziały w jednostkach podporządkowanych i pozostałych jednostkach – wyceniane według ceny nabycia skorygowanej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,

Trwała utrata wartości udziałów w jednostkach podporządkowanych jest szacowana na każdy dzień bilansowy. Wartość bilansowa takich aktywów jest każdorazowo poddawana przeglądowi w celu stwierdzenia, czy nie przekracza ona wartości przyszłych korzyści ekonomicznych. W przypadku, gdy wartość bilansowa przekracza wartość przewidywanych korzyści ekonomicznych, obniża się ją do ceny sprzedaży netto. Skutki obniżenia wartości inwestycji zalicza się do kosztów finansowych.

Wzrost wartości danej inwestycji bezpośrednio wiążący się z uprzednim obniżeniem jej wartości, zaliczonym do kosztów finansowych, ujmuje się do wysokości tych kosztów jako przychody finansowe.

Inwestycje, których okres wykupu lub spłaty na dzień bilansowy jest krótszy niż rok, zaliczane są do inwestycji krótkoterminowych.

Pharmena S.A. na dzień 31.12.2018 roku posiada 100% udziałów w Cortia Corporation z siedzibą w Waltham, Stany Zjednoczone oraz 92,5 % udziałów w Menavitin GmbH z siedzibą w Berlinie, Niemcy.

	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe udziały w jednostkach zależnych		
- udziały Cortia Corporation	37 266	36 621
- udziały Menavitin GmbH	400	-
Długoterminowe udziały w jednostkach zależnych, razem	37 666	36 621

Zmiana stanu długoterminowych udziałów w jednostkach zależnych	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	36 621	34 548
- udziały Cortia Corporation	36 621	34 548
Zwiększenia	1 045	2 074
- nabycie udziałów Cortia	645	2074
- nabycie udziałów Menavitin GmbH	400	-
Stan na koniec okresu	37 666	36 621
- udziały Menavitin GmbH	400	-
- udziały Cortia Corporation	37 266	36 621

CZĘŚĆ 8 KAPITAŁ OBROTOWY

8.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Zapasy są wyceniane według ceny nabycia lub w koszcie wytworzenia nie wyższym, niż cena sprzedaży netto.

Spółka na bieżąco dokonuje weryfikacji towarów pod kątem zmniejszenia wartości handlowej.

Rabaty otrzymane od dostawców są ujmowane w okresie, którego dotyczą, jako korekta kosztu własnego sprzedaży w przypadku gdy dotyczą towaru sprzedanego.

Rozchód zapasów wyceniany jest w drodze szczegółowej identyfikacji cen. W pierwszej kolejności rozchodowane są zapasy z najkrótszym terminem ważności oraz leki rozchodowane według szczegółowych kryteriów określonych w zamówieniu (seria, data ważności lub regulaminy promocji).

Spółka dokonuje odpisów aktualizujących wartość towarów w przypadku zbliżającego się upływu terminu ważności z uwzględnieniem okresu ich zalegania, a także w związku z ostrożną wyceną do ceny sprzedaży netto. Odpisy aktualizujące ujmowane są w koszcie własnym sprzedaży. Odwrócenie odpisów następuje w przypadku sprzedaży towarów i ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu okresu, w którym sprzedaż miała miejsce.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Materiały	1 423	1 913	2 101
Towary	1 082	1 189	1 010
Zapasy netto, razem	2 505	3 102	3 111
Odpisy aktualizujące:	-	-	-
Materiały	-	-	-
Zapasy brutto, razem	2 505	3 102	3 111
ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW		2018	2017
Stan na początek okresu		-	-
Zwiększenia		-	-
Zmniejszenia		-	-
- wykorzystanie		-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu		-	-

8.2 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zasady rachunkowości

Spółka do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Utrata wartości aktywów finansowych (należności)

MSSF 9 wprowadził nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite. Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych w odróżnieniu od modelu stosowanego w latach przed 2018 zgodnie z MSR 39, który bazował na koncepcji strat poniesionych. Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

Spółka dla wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości stosuje model uproszczony. W modelu uproszczonym Spółka nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu. W szczególności, za zdarzenie niewypłacalności Spółka uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka wykorzystuje matrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności.

Do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Spółka wyznacza parametr prawdopodobieństwa nieściągalności należności oszacowany na podstawie analizy ilości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat, oraz wskaźnik niewykonania zobowiązań oszacowany na podstawie wartości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat. Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów do jakich się odnoszą. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Kwoty utworzonych odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane są w sprawozdaniu z wyniku w pozostałych kosztach operacyjnych.

Wartość krótkoterminowych należności i pożyczek ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest zbliżona do ich wartości godziwej.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG KRÓTKOTERMINOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Z tytułu dostaw i usług	1 713	4 124	7 083
Z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń (bez podatku dochodowego)	314	174	236
Pozostałe należności, w tym:	5	25	45
- kaucje	-	22	40
- inne	5	3	5
Należności krótkoterminowe netto, razem	2 031	4 323	7 364
Odpisy aktualizujące wartość należności	17	16	17
Należności krótkoterminowe brutto, razem	2 048	4 339	7 381

Średni okres spłacania należności z tytułu dostaw i usług związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14 - 60 dni.

Po upływie tych terminów Spółka nalicza odsetki w wysokości ustawowej od kwoty zadłużenia w przypadku, gdy Zarząd jednostki podejmie decyzję o ich dochodzeniu.

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	2018	2017
Stan na początek okresu	16	17
Zwiększenia	1	-
- utworzenie	1	-
Zmniejszenia	-	1
- rozwiązanie	-	1
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	17	16

WIEKOWANIE NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG PRZETERMINOWANYCH NIEOBJĘTYCH ODPISEM AKTUALIZUJĄCYM	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
do 1 miesiąca	61	297	1 269
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	40
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	3	-	-
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	-	4
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane nieobjęte odpisem aktualizującym, razem	64	297	1 313

8.3 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Z tytułu dostaw i usług	2 775	1 578	2 371
Z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń (bez podatku dochodowego)	133	262	416
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	87	75	94
Pozostałe, w tym:	3	1 284	12
- zaliczki na poczet dostaw	-	1 283	-
- inne	3	1	12
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	2 998	3 199	2 893

CZĘŚĆ 9 POZOSTAŁE AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA

9.1 Pozostałe aktywa długo i krótkoterminowe

Zasady rachunkowości

Spółka zgodnie z zapisami MSR 1 punkt 55, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentuje także dodatkowe pozycje – pozostałe aktywa.

Pozostałe aktywa obejmują pozycje przypadające do rozliczenia w okresach przyszłych.

Realizacja pozostałych aktywów krótkoterminowych nastąpi w ciągu dwunastu miesięcy po dniu bilansowym.

Pozycje te spełniają definicje aktywa, zdefiniowane w Założeniach Koncepcyjnych dotyczących MSSF wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB).

Pozostałe aktywa wyceniane są w cenie nabycia.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	484	480	523
- ubezpieczenia majątkowe	10	16	16
- opłaty za zgłoszone patenty	407	424	479
- pozostałe	68	40	28
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	241	-	-
- pozostałe	241	-	-
Pozostałe aktywa, razem	726	480	523
- długoterminowe	244	273	317
- krótkoterminowe	482	207	206

9.2 Rezerwy

Zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, a prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Rezerwy tworzone są w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

ZMIANA STANU REZERW W 2018

	Tytułu rezerw Świadczenia pracownicze	Razem
Stan na początek okresu	10	10
Zwiększenia	4	4
- aktualizacja wyceny	4	4
Stan na koniec okresu	14	14
- długoterminowe	14	14
- krótkoterminowe		

ZMIANA STANU REZERW W 2017

	Tytułu rezerw Świadczenia pracownicze	Razem
Stan na początek okresu	7	7
Zwiększenia	3	3
- aktualizacja wyceny	3	3
Stan na koniec okresu	10	10
- długoterminowe	10	10
- krótkoterminowe	-	-

9.3 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Zasady rachunkowości

Wysokość rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych ustalana jest przy zastosowaniu metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarium na koniec roku obrotowego i odnoszona w ciężar kosztów operacyjnych dotyczących kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży i kosztu własnego sprzedaży w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń przez cały okres zatrudnienia pracowników w Spółce. Zyski i straty aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia odnoszone są do innych całkowitych dochodów. Spółka nie tworzy odrębnego funduszu gromadzącego wpłaty na te świadczenia. Rezerwy na świadczenia pracownicze prezentowane są w pozycjach rezerw długo i krótkoterminowych.

Spółka co roku przeprowadza wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń, kosztów bieżącego zatrudnienia oraz kosztów przeszłego zatrudnienia ustalone zostały przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	31.12.2018	31.12.2017
Główne założenia przyjęte przez aktuarium		
- stopa dyskontowa	3,13%	3,40%
- przewidywany wzrost wynagrodzeń		
w roku następnym	2,50%	2,50%
na lata następne	2,50%	2,50%
Wielkości wykazane w sprawozdaniu z wyniku	1	1
- koszty zatrudnienia ujęte w kosztach sprzedaży	1	1
Wielkości rozpoznane w całkowitych dochodach	(2)	(2)
Wielkości ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	14	10
- rezerwy długoterminowe	14	10
	31.12.2018	31.12.2017

Koszty bieżącego zatrudnienia	1
-------------------------------	---

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

Analiza wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze według stanu na 31 grudnia 2018 r., na kluczowe parametry modelu aktuarialnego – przy pozostawieniu pozostałych parametrów bez zmian.

Zmiana stopy dyskontowej	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy		
Zmiana przyjętego wskaźnika rotacji zatrudnienia	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy		
Zmiana przyjętego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy		

Analiza wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze według stanu na 31 grudnia 2017 r., na kluczowe parametry modelu aktuarialnego – przy pozostawieniu pozostałych parametrów bez zmian.

Zmiana stopy dyskontowej	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	(2)	2
Zmiana przyjętego wskaźnika rotacji zatrudnienia	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	(1)	1
Zmiana przyjętego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Wpływ na wartość rezerwy	2	(2)

Profil przewidywanych kwot przepływów pieniężnych w najbliższych latach, w podziale na odpowiednie świadczenia. Wartości te uwzględniają nominalne kwoty wypłat oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe	Nagrody jubileuszowe
Rok 6 i później	61	1	

KOSZTY ZATRUDNIENIA	2018	2017
Wynagrodzenia	1560	1 489
Składki na ubezpieczenia społeczne	276	261
Inne świadczenia pracownicze	60	84
Koszty zatrudnienia, razem	1 896	1 834

Różnica pomiędzy wartością kosztów zatrudnienia zaprezentowanych powyżej, a kosztami pracowniczymi zaprezentowanymi w nocie 2.2 wynika z odmiennego ujęcia kosztów w obu notach.

W nocie 2.2 prezentowane są koszty w układzie rodzajowym poniesione w danym okresie sprawozdawczym, a w nocie wyżej w układzie kalkulacyjnym dotyczące danego okresu.

9.4 Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe

Zasady rachunkowości

Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe dotyczą ściśle określonych świadczeń na rzecz jednostki, lecz jeszcze niestanowiących zobowiązania, lub prawdopodobnych kosztów, których kwota lub data powstania nie są jeszcze znane. Czas i sposób rozliczeń jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem ostrożnej wyceny.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dotyczą rezerw na:	498	551	504
- niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	66	41	36
- wynagrodzenia premiowe, odprawy	-	-	120
- koszty wykonanych a niefakturowanych usług	-	232	76
- koszty wypłat wynagrodzeń dla twórców	432	278	272
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	-	-	-
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe, razem	498	551	504
- krótkoterminowe	498	551	504

CZĘŚĆ 10 POZOSTAŁE NOTY

10.1 Zobowiązania warunkowe oraz aktywa nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Zasady rachunkowości

Za zobowiązania warunkowe Spółka uznaje potencjalny przyszły obowiązek wykonania świadczeń, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub wielu niepewnych przyszłych zdarzeń nieobjętych całkowitą kontrolą Spółki oraz obecny obowiązek, którego nie ujęto w sprawozdaniu finansowym z powodu braku prawdopodobieństwa konieczności wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia tego obowiązku lub w przypadku, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. W oparciu o analizy i prognozy, Spółka określiła na koniec okresu sprawozdawczego prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających z zobowiązań warunkowych jako niskie.

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Zobowiązania warunkowe	76 390	72 884	87 066
- zapłata warunkowa za akcje spółki zależnej	76 390	70 734	84 916

- zabezpieczenie kredytu bankowego - cesja należności	-	1 250	1 250
- zabezpieczenie kredytu bankowego - zastaw rejestrowy na zapasach	-	900	900
Środki trwałe	214	260	343
- używane na podstawie umowy najmu	214	260	343

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz innych zobowiązań nieuwjętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

W zobowiązaniach warunkowych Spółka wykazuje potencjalne zobowiązanie wobec byłych większościowych akcjonariuszy spółki zależnej Cortria Corporation w wysokości 76 390 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 70 734 tys. zł, 1 stycznia 2017 r. 84 916 tys. zł), związane z potencjalnym wylicencjonowaniem, rozwojem, rejestracją leku, a także opłaty ze sprzedaży produktu, finansowane z dochodów uzyskanych z tego tytułu. Wysokość potencjalnego zobowiązania została oszacowana jako procent oczekiwanych zysków z komercjalizacji projektu po jego zakończeniu.

Poza ujętymi w sprawozdaniu finansowym, w Spółce nie występują inne zobowiązania warunkowe oraz nieuwjęte zobowiązania wynikające z zawartych umów.

10.2 Nota objaśniająca do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Struktura środków pieniężnych przyjętych do sprawozdania z przepływów pieniężnych znajduje się w nocie 4.6.

Dodatkowe informacje do wybranych pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych

	31.12.2018	31.12.2017
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	597	9
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	597	9
Zmiana stanu należności zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 842	2 712
- zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(552)	520
- zmiana stanu aktywa z tytułu podatku dochodowego	26	
- przeniesienie pozostałych aktywów trwałych i obrotowych do należności	(273)	58
Zmiana stanu należności zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	2 043	2 134
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(2 828)	(454)
- zmiana stanu zobowiązań finansowych	2 627	811
- zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(58)	69
- przeniesienie pozostałych pasywów do zobowiązań	(70)	-
- zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	19	-
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(310)	426
Inne korekty netto wykazane w części operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych	(3)	(1)
- zyski (straty) aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(3)	
Wydatki z tytułu innych zobowiązań finansowych wykazane w części finansowej sprawozdania z przepływów pieniężnych	(53)	(93)
- płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(53)	(93)

10.3 Płatności w formie akcji

Zasady rachunkowości

Spółka Dominująca, w stosunku do Pharmena S.A. – Pelion S.A. prowadzi programy, w ramach których członkom kadry kierowniczej przyznawane są niezbywalne opcje na akcje. Osobami uprawnionymi do udziału w programie są wskazani przez Radę Nadzorczą członkowie Zarządu Pelion S.A. i inne osoby ze ścisłego kierownictwa Grupy Pelion.

Koszt transakcji rozliczanych z osobami uprawnionymi jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o model wyceny opcji na akcje Blacka-Scholes. Przy wycenie programu rozliczanego w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji Spółki Dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące wyników i świadczenia pracy, kończącym się w dniu, w którym osoby uprawnione zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń.

W obydwu prezentowanych okresach, w Spółce Pharmena S.A. nie występowały programy płatności w formie akcji.

Program opcji managerskich prowadzonych przez Spółkę Dominującą wyższego szczebla – Pelion S.A. nie ma wpływu na sprawozdanie Spółki Pharmena S.A.

10.4 Zysk na akcje

Zasady rachunkowości

Zysk netto na akcję jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie. Średnioważona liczba akcji została obliczona jako średnia arytmetyczna liczby akcji na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku za rok przypadającego dla akcjonariuszy spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku powiększoną o średnią ważoną liczbę akcji zwykłych, które byłyby wyemitowane przy zamianie wszystkich rozwodniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

	2018	2017
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	1 163	(177)
Średnioważona liczba akcji	8 795 052	8 795 052
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą podstawowy (w zł)	0,13	(0,02)
Średnioważona rozwodniona liczba akcji	8 795 052	8 795 052
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą rozwodniony (w zł)	0,13	(0,02)

10.5 Dywidendy wypłacone

Zgodnie z Uchwałą Nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PHARMENA S.A. z dnia 20 czerwca 2018 r. strata wypracowana przez Spółkę w 2017 zostanie pokryta zyskami lat przyszłych.

Zgodnie z Uchwałą Nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PHARMENA S.A. z dnia 30 maja 2017 r. cały zysk wypracowany przez Spółkę w 2016 roku został przeznaczony na kapitał zapasowy.

Zgodnie z Uchwałą Nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PHARMENA S.A. z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie podziału zysku Spółki za rok obrotowy 2015, na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy z zysku za rok obrotowy 2015 przeznaczono kwotę 1 055 tys. zł. Natomiast kwota 1 646 tys. zł została przeznaczona na kapitał zapasowy Spółki.

Dywidenda została wypłacona według następujących zasad:

- w wysokości 0,12 zł na jedną akcję,
- dzień dywidendy ustalono na 4 sierpnia 2016 r.,
- termin wypłaty dywidendy ustalono na 18 sierpnia 2016 r.

10.6 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje Spółki z podmiotami powiązаныmi obejmują transakcje ze:

- spółkami wchodzącymi w skład Grupy Pelion,
- członkami kluczowej kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliskimi członkami ich rodzin,
- zarządem oraz organem nadzorującym (wynagrodzenia) – nota 10.7.

PRZYCHODY OPERACYJNE OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	2018	2017
Podmioty z Grupy Pelion		
PGF S.A.	2 958	4 416
Pharmapoint S.A.	506	579
DOZ S.A. DIRECT S.k.	1 141	1 180
NATURA Sp. z o.o.	74	93
DOZ PL	146	-
ePRUF S.A.	1	-
Cortria Corporation	940	965
	5 766	7 233

ZAKUP OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	2018	2017
Podmioty z Grupy Pelion		
DOZ S.A.	254	284
Laboratorium Galenowe Olsztyn Sp. z o.o. *	-	2 359
Business Support Solution S.A.	142	121
PGF S.A.	457	1 213
Pharmalink Sp. z o.o.	21	-
DOZ S.A. DIRECT S.k.	216	572
NATURA Sp. z o.o.	7	18
DOZ.PL Sp. z o.o.	150	129
Bez Recepty Sp. z o.o.	-	8
Pelion S.A.	17	14
Cortria Corporation	-	-
	1 239	4 718

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Podmioty z Grupy Pelion			
DOZ S.A.	-	22	40
PGF S.A.	-	1 842	1 904
Pharmapoint Sp. z o.o.	-	-	-
Pharmapoint S.A.	122	202	251
DOZ S.A. DIRECT S.k.	116	553	1 912
NATURA Sp. z o.o.	-	38	41
Pelion S.A.	-	-	4
Cortria Corporation	940	447	439
	1 178	3 104	4 591

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	31.12.2018	31.12.2017	01.01.2017
Podmioty z Grupy Pelion			

DOZ S.A.	105	-	303
Laboratorium Galenowe Olsztyn Sp. z o.o. *		-	891
Business Support Solution S.A.	21	10	11
PGF S.A.	214	240	270
Pharmalink Sp. z o.o.	26	-	-
DOZ S.A. DIRECT S.k.	-	293	305
DOZ.PL Sp. z o.o.	46	-	27
Pelion S.A.	962	10	1
Cortria Corporation	-	-	-
	1 374	553	1 808

* Na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka Laboratorium Galenowe Olsztyn Sp. z o.o. nie jest powiązana z Pharmeną S.A., w związku z czym, w powyższej tabeli nie wykazano sald z tą spółką, natomiast obroty wykazano za okres od początku roku do dnia sprzedaży.

Transakcje z podmiotami powiązanymi zostały zawarte na warunkach rynkowych.

Spółka nie przeprowadzała transakcji z członkami kluczowej kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliskimi członkami ich rodzin.

10.7 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

Jako kluczowy personel kierowniczy Spółka traktuje członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych należnych i potencjalnie należnych dla osób zarządzających i nadzorujących w roku 2018 wynosiła:

- Członków Zarządu 564 tys. zł. (2017 r. – 697 tys. zł)

Konrad Palka	Prezes Zarządu	300 tys. zł	(2017 r. - 366 tys. zł)
Marzena Wieczorkowska	Wiceprezes Zarządu	120 tys. zł	(2017 r. - 183 tys. zł)
Anna Zwolińska	Wiceprezes Zarządu	144 tys. zł	(2017 r. - 148 tys. zł)

- Rady Nadzorczej 0 tys. zł (2017 r. – 0 tys. zł).

Wartość zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych członków Zarządu i Rady Nadzorczej lub zobowiązań zaciągniętych w związku z tymi emeryturami w 2018 r. wyniosła:

- dla Członków Zarządu 0 tys. zł,
- dla Członków Rady Nadzorczej 0 tys. zł.

10.8 Zatrudnienie w Spółce

Przeciętne zatrudnienie w 2018 roku w Pharmena S.A. wynosiło 19 osób, w 2017 roku 20 osób

10.9 Zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 3 stycznia 2019 r. Pharmena S.A. zawarła umowę licencyjną ze spółką zależną Menavitin GmbH, na podstawie której udzieliła spółce zależnej licencji na wykorzystanie cząsteczki 1-MNA, znaków towarowych Menavitin oraz formułacji gotowych produktów tj. suplementów diety (opartych o 1-MNA) i dermokosmetyków. Licencja dotyczy terytorium Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Licencja jest wyłączna. Wysokość opłaty licencyjnej to jednocyfrowy procent od obrotu. Zawarcie powyższej umowy licencyjnej jest jednym z elementów realizacji strategii wprowadzenia do sprzedaży suplementów diety 1-MNA w Polsce i Europie.

W dniu 14 stycznia 2019 r. Pharmena S.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę o kredyt odnawialny z kwotą kredytu do 2 000 tys. zł. Oprocentowanie kredytu jest zmienne oparte na WIBOR 3M + marża banku. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2019 r.

Zabezpieczeniem kredytu są:

- weksel własny in blanco Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową,
- upoważnienie dla BGK do rachunku bankowego prowadzonego w BGK,
- zastaw rejestrowy na zapasach towarów i materiałów o wartości min. 2 000 tys. zł do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 4 000 tys. zł,
- przelew wierzycelności z polis ubezpieczeniowych zapasów,
- przelew wierzycelności z Umowy Dystrybucyjnej z dnia 04.08.2003 r. wraz z późniejszymi zmianami zawartej między Kredytobiorcą a Polską Grupą Farmaceutyczną S.A. z siedzibą w Łodzi,

Umowa została zawarta w ramach zarządzania bieżącą płynnością finansową Spółki. Powyższa umowa została zawarta na warunkach rynkowych.

W dniu 4 lutego 2019r. Pharmena S.A. zawarła umowy pożyczek z:

- Pelion S.A. na kwotę 5 300 tys. zł,
- Panem Konradem Pałką – Prezesem Zarządu Pharmena S.A. na kwotę 500 tys. zł,
- Panem Jerzym Gębickim - Przewodniczącym Rady Nadzorczej Pharmena S.A. na kwotę 700 tys. zł.

Pożyczki przeznaczone są na sfinansowanie wprowadzenia suplementów diety do sprzedaży w Polsce i na częściowe sfinansowanie wprowadzenia suplementów diety do sprzedaży w wybranych krajach Unii Europejskiej (kwota 6 000 tys. zł) oraz na częściowe sfinansowanie przeprowadzenia badań nad TRIA- 662 (1-MNA) na modelach zwierzęcych w nowych wskazaniach: niealkoholowym stłuszczeniowym zapaleniu wątroby (NASH) oraz tętniczym nadciśnieniu płucnym (PAH) (kwota 500 tys. zł). Termin spłaty pożyczek określono do dnia 31 stycznia 2020 roku. Powyższe pożyczki stanowią finansowanie pomostowe do czasu pozyskania środków z emisji Akcji serii E. Pharmena S.A. ma obowiązek przedterminowej spłaty pożyczek w ciągu 7 dni od daty otrzymania środków z emisji Akcji serii E).

W dniu 22 lutego 2019 r. spółka zależna - Cortria Corporation, otrzymała podpisaną umowę ramową z ośrodkiem badawczym - spółką SMC Laboratories Inc. z siedzibą w Tokio w Japonii dotyczącą współpracy w zakresie badań przedklinicznych na modelach zwierzęcych. W ramach powyższej umowy ramowej, Pharmena S.A. za pośrednictwem spółki zależnej Cortria Corporation w USA planuje rozpocząć badanie przedkliniczne leku 1-MNA na modelu zwierzęcym we wskazaniu niealkoholowe stłuszczeniowe zapalenie wątroby w celu określenia efektywnej dawki leku 1-MNA pod przyszłe badania kliniczne fazy IIB. W tym celu, na podstawie zawartej umowy ramowej, Pharmena S.A. zamierza złożyć zlecenie na przeprowadzenie badania na modelu zwierzęcym. Zawarcie umowy ramowej nie powoduje powstania żadnych zobowiązań finansowych dla Spółki.

CZĘŚĆ 11 ZASTOSOWANIE MSSF PO RAZ PIERWSZY

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku jest pierwszym okresem, za który Pharmena S.A. sporządziła sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF oraz związanymi z nimi interpretacjami przyjętymi przez Unię Europejską. Datą przejścia na MSSF dla Pharmena S.A. jest dzień 1 stycznia 2017 roku i na ten dzień został sporządzony bilans otwarcia.

Dane przedstawione poniżej są wymagane do ujawnienia w roku, w którym zastosowano MSSF po raz pierwszy.

Wskazanie i objaśnienie różnic pomiędzy sprawozdaniem finansowym sporządzonym wg polskich zasad rachunkowości, a sprawozdaniem finansowym sporządzonym wg MSSF

Stosowane w Pharmena S.A. zasady rachunkowości zostały zmienione z dniem 1 stycznia 2017 r. dla potrzeb sprawozdania finansowego. Przejście na MSSF zostało ujęte zgodnie ze standardem MSSF 1 z dniem 1 stycznia 2017 r. jako datą przejścia. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości przyjęto jako konsekwencja przejścia na MSSF i opisano poniżej wraz z uzgodnieniem skutków przejścia na MSSF w odniesieniu do wcześniej stosowanych zasad.

Uzgodnienie kapitału własnego na dzień 1 stycznia 2017 r.

	Wg Ustawy o rachunkowości	Efekt przejścia na MSSF	Wg MSSF
AKTYWA TRWAŁE	36 324	(4)	36 320
Wartości niematerialne	639	223	862
Rzeczowe aktywa trwałe	268		268
Należności długoterminowe	53		53
Inwestycje długoterminowe	34 548		34 548
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	111	161	272
Pozostałe aktywa trwałe	705	(388)	317
AKTYWA OBROTOWE	12 077	(1 129)	10 948
Zapasy	3 111		3 111
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	7 364		7 364
Należności z tytułu podatku dochodowego	89		89
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	178		178
Pozostałe aktywa obrotowe	1 335	(1 129)	226
AKTYWA RAZEM	48 401	(1 133)	47 268

	Wg Ustawy o rachunkowości	Efekt przejścia na MSSF	Wg MSSF
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	40 415	(1 055)	39 360
Kapitał własny	40 415	(1 055)	39 360
Kapitał podstawowy	880		880
Kapitał zapasowy	36 739		36 739
Kapitał pozostały-rezerwowy	1 059		1 059
Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	-	2	2
Zyski (straty) zatrzymane	1 737	(1 057)	680
- zysk (strata) z lat ubiegłych	-	(1 057)	(1 057)
- zysk (strata) netto	1 737		1 737
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	178	(78)	100
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe			
Zobowiązania finansowe	93		93
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	85	(85)	-
Rezerwy długoterminowe	-	7	7
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	7 808	-	7 808
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	7 437	(134)	7 303
Zobowiązania finansowe	4 411		4 411
Rezerwy krótkoterminowe	156	(156)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 871	22	2 893
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-		-
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	370	134	504
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	48 401	(1 133)	47 268

Informacja dotycząca uzgodnienia kapitałów na dzień przejścia na MSSF tj. 1 stycznia 2017 r.

1. Wartości niematerialne zwiększono o kwotę 223 tys. zł stanowiącą reklasyfikację kosztów niezakończonych prac rozwojowych, (prace rozwojowe w realizacji) prezentowanych wg Ustawy o rachunkowości w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów. Pozycje te spełniają warunki kapitalizacji określone w MSR 38 p. 57.
Pharmena na dzień 1 stycznia 2017 roku dokonała analizy aktywowanych kosztów prac rozwojowych, w tym prac rozwojowych w realizacji. Dokonana analiza potwierdziła, iż w przypadku wszystkich tytułów zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji:
 - Spółka miała możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży. Spółka zleca opracowanie formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki.
 - Spółka miała zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży. Decyzje Zarządu Spółki o rozpoczęciu lub kontynuacji prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt.
 - Spółka miała zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Zakończone prace rozwojowe są wykorzystywane zawsze poprzez sprzedaż nowych produktów, których opracowania prace dotyczą. Zamiar rozpoczęcia produkcji Zarząd Spółki analizuje i potwierdza w momencie podjęcia decyzji o pozytywnym zakończeniu prac rozwojowych i rozpoczęciu ich amortyzacji.
 - sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych. Spółka podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które analizy rynku wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych w postaci przychodów ze sprzedaży nowego produktu. Analiza ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody w danej kategorii, wskazuje w każdym przypadku na prawdopodobieństwo osiągnięcia zysków ze sprzedaży pokrywających wszelkie koszty wytworzenia oraz amortyzację nakładów poniesionych na prace rozwojowe.
 - dostępne dla Spółki były stosowne środki techniczne, finansowe i inne, które miały służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Podejmując decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych Zarząd Spółki analizuje w każdym przypadku dostępność posiadanych środków finansowych oraz negocjuje z dostawcami usług (formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów) terminy, ceny i ich możliwości techniczne, aby zapewnić zakończenie realizowanych prac w oczekiwanym terminie.
 - Spółka miała możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można było przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.
2. Aktywa z tytułu podatku dochodowego zwiększono o kwotę 161 tys. zł stanowiącą:
 - aktywa z tytułu podatku dochodowego w wysokości 246 tys. zł z tytułu kosztów prac badawczych wg MSSF ujętych w wyniku finansowym, natomiast wg Ustawy o rachunkowości aktywowanych i prezentowanych w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów,
 - kwotę kompensaty aktywa oraz rezerwy z tytułu podatku dochodowego w wysokości (85) tys. zł.
3. Pozostałe aktywa trwałe zmniejszono o kwotę 388 tys. zł stanowiącą wartość kosztów prac badawczych. W sprawozdaniu wg MSSF ujęte zostały w wyniku finansowym, natomiast wg Ustawy o rachunkowości aktywowanych i prezentowanych w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów.
4. Pozostałe aktywa obrotowe zmniejszono o kwotę 1 129 tys. zł stanowiącą:
 - koszty prac badawczych w wysokości 906 tys. zł. W sprawozdaniu wg MSSF ujęte zostały w wyniku finansowym, natomiast wg Ustawy o rachunkowości były aktywowane i prezentowane w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów,
 - koszty niezakończonych prac rozwojowych w wysokości 233 tys. zł, które zgodnie z MSSF są ujmowane w wartościach niematerialnych.

Spółka, zgodnie z zapisami MSR 1 punkt 55 w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2016r. sporządzonego zgodnie z MSSF, prezentuje także dodatkowe pozycje – pozostałe aktywa – długo i krótkoterminowe. Pozostałe aktywa obejmują pozycje przypadające do rozliczenia w okresach przyszłych. Realizacja pozostałych aktywów krótkoterminowych nastąpi w ciągu dwunastu miesięcy po dniu bilansowym.

Pozycje te spełniają definicje aktywa, zdefiniowane w Założeniach Konceptyjnych dotyczących MSSF wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB).

5. Zysk (strata) z lat ubiegłych uległ zmniejszeniu o kwotę 1 057 tys. zł stanowiącą:
 - koszty prac badawczych w wysokości (1 294) tys. zł dotyczące lat ubiegłych,
 - aktywa z tytułu podatku dochodowego w wysokości 246 tys. zł z tytułu kosztów prac badawczych ujętych w zyskach zatrzymanych,
 - kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w wysokości 2 tys. zł stanowiącą wycenę rezerw na świadczenia pracownicze.
 - wycenę rezerw na świadczenia pracownicze w wysokości (7) tys. zł.
6. Rezerwę z tytułu podatku dochodowego zmniejszono o kwotę kompensaty aktywa oraz rezerwy z tytułu podatku dochodowego w wysokości 85 tys. zł.
7. Rezerwy długoterminowe zwiększono o kwotę 7 tys. zł, która stanowi wycenę rezerw na świadczenia pracownicze.
8. Rezerwy krótkoterminowe zmniejszono o kwotę 156 tys. zł stanowiącą reklasyfikacje rezerw na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i na wynagrodzenia premiowe.
9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania zwiększono o kwotę 22 tys. zł stanowiącą reklasyfikację rezerw na koszty badania bilansu.
10. Rozliczenia międzyokresowe uległy zwiększeniu o kwotę 134 tys. zł stanowiącą:
 - rezerwę na koszty badania bilansu w kwocie (22) tys. zł, która zgodnie z MSSF jest ujmowana w zobowiązaniach,
 - rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i na wynagrodzenia premiowe w kwocie 156 tys. zł, prezentowane wg Ustawy o rachunkowości w rezerwach krótkoterminowych.

Uzgodnienie kapitału własnego na dzień 31 grudnia 2017 r.

	Wg Ustawy o rachunkowości	Efekt przejścia na MSSF	Wg MSSF
AKTYWA TRWAŁE	38 316	7	38 323
Wartości niematerialne	628	229	857
Rzeczowe aktywa trwałe	175		175
Należności długoterminowe	102		102
Inwestycje długoterminowe	36 621		36 621
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	129	166	295
Pozostałe aktywa trwałe	661	(388)	273
AKTYWA OBROTOWE	9 531	(1 220)	8 311
Zapasy	3 107	(5)	3 102
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4 318	5	4 323
Należności z tytułu podatku dochodowego	609		609
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	70		70
Pozostałe aktywa obrotowe	1 427	(1 220)	207
AKTYWA RAZEM	47 847	(1 213)	46 634

	Wg Ustawy o rachunkowości	Efekt przejścia na MSSF	Wg MSSF
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	40 308	(1 127)	39 181
Kapitał własny	40 307	(1 127)	39 181
Kapitał podstawowy	880		880
Kapitał zapasowy	38 476		38 476
Kapitał pozostały-rezerwowy	1 059		1 059
Zyski (straty) zatrzymane	(107)	(1 127)	(1 234)
- zysk (strata) z lat ubiegłych	-	(1 057)	(1 057)
- zysk (strata) netto	(107)	(70)	(177)
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	136	(86)	50
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	136		50
Zobowiązania finansowe	40		40
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	96	(96)	-
Rezerwy długoterminowe	-	10	10
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	7 403	-	7 403
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	6 872	(19)	6 853
Zobowiązania finansowe	3 653		3 653
Rezerwy krótkoterminowe	59	(59)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	3 160	39	3 199
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	531	19	551
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	47 847	(1 213)	46 634

Informacja dotycząca uzgodnienia kapitałów na dzień 31 grudnia 2017 r.

1. Wartości niematerialne zwiększono o kwotę 229 tys. zł stanowiącą reklasyfikację kosztów niezakończonych prac rozwojowych, (prace rozwojowe w realizacji) prezentowanych wg Ustawy o rachunkowości w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów. Pozycje te spełniają warunki kapitalizacji określone w MSR 38 p. 57.
Pharmena na dzień 31 grudnia 2017 roku dokonała analizy aktywowanych kosztów prac rozwojowych, w tym prac rozwojowych w realizacji. Dokonana analiza potwierdziła, iż w przypadku wszystkich tytułów zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji:
 - Spółka miała możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży. Spółka zleca opracowanie formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki.
 - Spółka miała zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży. Decyzje Zarządu Spółki o rozpoczęciu lub kontynuacji prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt.
 - Spółka miała zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Zakończone prace rozwojowe są wykorzystywane zawsze poprzez sprzedaż nowych produktów, których opracowania prace dotyczą. Zamiar rozpoczęcia produkcji Zarząd Spółki analizuje i potwierdza w momencie podjęcia decyzji o pozytywnym zakończeniu prac rozwojowych i rozpoczęciu ich amortyzacji.

- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych. Spółka podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które analizy rynku wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych w postaci przychodów ze sprzedaży nowego produktu. Analiza ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody w danej kategorii, wskazuje w każdym przypadku na prawdopodobieństwo osiągnięcia zysków ze sprzedaży pokrywających wszelkie koszty wytworzenia oraz amortyzację nakładów poniesionych na prace rozwojowe.
- dostępne dla Spółki były stosowne środki techniczne, finansowe i inne, które miały służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Podejmując decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych Zarząd Spółki analizuje w każdym przypadku dostępność posiadanych środków finansowych oraz negocjuje z dostawcami usług (formulacji i technologii wytwarzania nowych produktów) terminy, ceny i ich możliwości techniczne, aby zapewnić zakończenie realizowanych prac w oczekiwanym terminie.
- Spółka miała możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można było przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.

2. Aktywa z tytułu podatku dochodowego zwiększono o kwotę 166 tys. zł stanowiącą:

- aktywa z tytułu podatku dochodowego z tytułu kosztów prac badawczych wg MSSF ujętych w zyskach zatrzymanych w wysokości 246 tys. zł oraz w wyniku finansowym w wysokości 16 tys. zł, natomiast wg Ustawy o rachunkowości aktywowanych i prezentowanych w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów,
- kwotę kompensaty aktywa oraz rezerwy z tytułu podatku dochodowego w wysokości (96) tys. zł.

3. Pozostałe aktywa trwale zmniejszono o kwotę 388 tys. zł stanowiącą koszty prac badawczych. W sprawozdaniu wg MSSF ujęte zostały w zyskach zatrzymanych, natomiast wg Ustawy o rachunkowości zostały aktywowane i prezentowane w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów.

4. Zapasy uległy zmniejszeniu o kwotę 5 tys. zł stanowiącą zaliczki na dostawy, która w sprawozdaniu wg e MSSF prezentowane są w należnościach.

5. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności zwiększono o kwotę 5 tys. zł stanowiącą reklasyfikację zaliczek na zapasy.

6. Pozostałe aktywa obrotowe zmniejszono o kwotę 1 220 tys. zł stanowiącą:

- koszty prac badawczych dotyczących lat poprzednich w wysokości 906 tys. zł. oraz roku bieżącego w wysokości 85 tys. zł. W sprawozdaniu wg MSSF ujęte zostały w wyniku finansowym, natomiast wg Ustawy o rachunkowości były aktywowane i prezentowane w czynnych rozliczeniach międzyokresowych kosztów,
- koszty niezakończonych prac rozwojowych w wysokości 229 tys. zł, które zgodnie z MSSF są ujmowane w wartościach niematerialnych.

Spółka, zgodnie z zapisami MSR 1 punkt 55 w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2017r. sporządzonego zgodnie z MSSF, prezentuje także dodatkowe pozycje – pozostałe aktywa – długo i krótkoterminowe. Pozostałe aktywa obejmują pozycje przypadające do rozliczenia w okresach przyszłych. Realizacja pozostałych aktywów krótkoterminowych nastąpi w ciągu dwunastu miesięcy po dniu bilansowym.

Pozycje te spełniają definicje aktywa, zdefiniowane w Założeniach Koncepcyjnych dotyczących MSSF wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB).

7. Zysk (strata) z lat ubiegłych uległ zmniejszeniu o kwotę 1 055 tys. zł, która stanowi:

- koszty prac badawczych w wysokości (1 294) tys. zł dotyczące lat ubiegłych,
- aktywa z tytułu podatku dochodowego w wysokości 246 tys. zł z tytułu kosztów prac badawczych ujętych w zyskach zatrzymanych,
- wycenę rezerw na świadczenia pracownicze w wysokości (7) tys. zł.

8. Wynik finansowy uległ zmniejszeniu o kwotę 70 tys. zł stanowiącą:
- koszty prac badawczych w wysokości (85) tys. zł dotyczące bieżącego roku,
 - aktywa z tytułu podatku dochodowego w wysokości 16 tys. zł z tytułu kosztów prac badawczych ujętych w wyniku,
 - wycenę rezerw na świadczenia pracownicze w wysokości (1) tys. zł.
9. Rezerwę z tytułu podatku dochodowego zmniejszono o kwotę kompensaty aktywa oraz rezerwy z tytułu podatku dochodowego w wysokości 96 tys. zł.
10. Rezerwy długoterminowe zwiększono o kwotę 10 tys. zł stanowiącą wycenę rezerw na świadczenia pracownicze.
11. Rezerwy krótkoterminowe zmniejszono o kwotę 41 tys. zł stanowiącą reklasyfikację rezerw na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i na wynagrodzenia premiowe.
12. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania zwiększono o kwotę 22 tys. zł stanowiącą reklasyfikację rezerw na koszty badania bilansu.
13. Rozliczenia międzyokresowe uległy zwiększeniu o kwotę 19 tys. zł stanowiącą:
- rezerwę na koszty badania bilansu w kwocie (22) tys. zł, która zgodnie z MSSF jest ujmowana w zobowiązaniach,
 - rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe i na wynagrodzenia premiowe w kwocie 41 tys. zł, prezentowane wg Ustawy o rachunkowości w rezerwach krótkoterminowych.

	Wg Ustawy o rachunkowości	Efekt przejścia na MSSF	Wg MSSF
Przychody ze sprzedaży	13 476	(18)	13 458
Koszt własny sprzedaży	(3 773)	(111)	(3 884)
Zysk (strata) ze sprzedaży	9 703	(129)	9 574
Koszty sprzedaży	(7 188)	(86)	(7 274)
Koszty ogólnego zarządu	(2 123)	-	(2 123)
Pozostałe przychody operacyjne	1	-	1
Pozostałe koszty operacyjne	(122)	21	(101)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	271	(194)	77
Przychody finansowe	-	-	-
Koszty finansowe	(387)	108	(279)
Zysk (strata) brutto	(116)	(86)	(202)
Podatek dochodowy	9	16	25
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(107)	(70)	(177)

Tytuły wpływające na zmianę wyniku finansowego zostały omówione w p. 9 dotyczącym uzgodnienia kapitałów na dzień 31 grudnia 2017 r. Inne zmiany w poszczególnych pozycjach sprawozdania z wyniku dotyczą reklasyfikacji prezentowanych danych i obejmują niedobory inwentaryzacyjne w kwocie (3) tys. zł, różnice kursowe w wysokości (108) tys. zł ujęte w koszcie własnym sprzedanych towarów handlowych oraz rezerwę na zwrot towarów (18), która pomniejszyła przychody ze sprzedaży.

Podpisy Członków Zarządu Pharmena S.A.

Konrad Palka

Prezes Zarządu

Marzena Wieczorkowska

Wiceprezes Zarządu

Anna Zwolińska

Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej jednostkowe sprawozdanie finansowe

Katarzyna Konopacka

Łódź, 20 marca 2019 r.